

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**“Sizin en hayırlınız
Kur’ân-ı öğrenen ve öğretendir.”**

Hiz. Muhammed
(Salâllâhu ‘aleyhi ve alesihi)

**“Çocuklarına Kur’ân öğreten
anne-babaya cennette tac giydirilir.”**

Hiz. Muhammed
(Salâllâhu ‘aleyhi ve alesihi)

**“Ey Rabbim! İşimi kolaylaştır, güçleştirme.
Ey Rabbim! İşimi hayırla sonuçlandır.”**

ÖNEMLİ AÇIKLAMALAR

- 🌹 Kitapta verilen bütün örneklemelerde, sadece Kur'ân-ı Kerîm'deki lâfızlardan yararlanılmış ve harekeleri dahi değiştirilmeden aktarılmıştır.
- 🌹 Okunuşlarda kullanılan "Ters Kesme (')" işareti, 'Ayn (ع) harfine dikkat çekmek için kullanılmıştır.
- 🌹 Kendi kendini sinama amacına yönelik olarak, okunuşlar yer yer kaldırılmış ve daha ileriki sayfalarda "Okunuş Anahtarı" başlığı altında verilmiştir.

1. Bölüm

Harflerle Tanışalım

- Resimler, harflerin adını çağrıştırmaya yardımcı olacaktır.
- Kur'ân-ı Kerim harfleri 28 tane dir.
- Bunların 7'si kalın, 21'i de ince harf olarak kabul edilir.

Kalın harfler şunlardır: (خ ص ض ط ظ غ ق)

ا

Elif

1

Elma

ب

Be

2

Bebek

ت

Te

3

Tencere

ث

Se

4

Sepet

• Türkçe harfler okunagları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

ج

Cîm

5

Civciv

ح

Ha

6

Havuç

خ

Hı

7

Hırka

د

Dâl

8

Dalgıç

ذ

Zâl

ر

Ra

9

Zil

10

Raptiye

ز

Zây

س

Sîn

11

Zeytin

12

Sincap

❗ Türkçe harfler okunagları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

ش

Şîn

13

Şişe

ص

Sad

14

Sandalye

ض

Dad

15

Davul

ط

Ta

16

Tabak

ظ

Za

17

Zarf

ع

'Ayn

18

Ay

غ

Ğayn

19

Gazete

ف

Fe

20

Fener

ق

Kaf

21

Kafes

ك

Kef

22

Kelebek

ل

Lâm

23

Lâmba

م

Mîm

24

Minâre

ن

Nûn

25

Nar

و

Vâv

26

Vazo

ه

He

27

Helikopter

ی

Ye

28

Yelek

❗ Türkçe harfler okunagları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

1. Bölüm

Harfleri Tanıyalım

ك

ا

ح

ض

و

ى

ق

ش

ل

م

غ

ب

ه هـ

س

ص

ز

ن

ظ

ث

د

ذ

ت

خ

ط

ر

ف

ع

ج

Tabloda sırasız olarak gördüğünüz bu harfleri kolaylıkla tanıyabiliyorsanız, bir sonraki bölüme geçebilirsiniz. Yanılmalar oluyorsa, kendinizi tekrar deneyiniz.

2. Bölüm

Harfler Bitişiyor

- Kur'ân-ı Kerîm'de harfler, birbirlerine sol taraflarıdan bitişirler ve satır, sağıdan sola doğru ilerler.
- Harflerin, kelimedeki yerlerine göre, farklı bitişme şekilleri ve yazılışları olabilir. şimdi sırasıyla bunları görelim:

Sonda	Ortada	Başta	Harf
أ...	أ...	أ	ا
أ...أ...	أ...أ...	أ	
ء	ء...	ء	
ئ...	ئ...	ئ	
ؤ...	ؤ...	ؤ	
ب...	ب...	ب	ب
ت...	ت...	ت	ت
ث...	ث...	ث	ث
ج...	ج...	ج	ج
ح...	ح...	ح	ح

2. Bölüm

Harfler Bitişiyor

Sonda	Ortada	Başta	Harf
خ...	...خ...	...خ	خ
د...	د...	د	د
ذ...	ذ...	ذ	ذ
ر...	ر...	ر	ر
ز...	ز...	ز	ز
س...	...س...	...س	س
ش...	...ش...	...ش	ش
ص...	...ص...	...ص	ص
ض...	...ض...	...ض	ض
ط...	...ط...	...ط	ط
ظ...	...ظ...	...ظ	ظ

2. Bölüm

Harfler Bitişiyor

Sonda

Ortada

Başta

Harf

ع...

...ع...

...ع

ع

غ...

...غ...

...غ

غ

ف...

...ف...

...ف

ف

ق...

...ق...

...ق

ق

ك...

...ك...

...ك

ك

...ك...

...ك

ل...

...ل...

...ل

ل

م...

...م...

...م

م

...م

...م...

...م

م

ن...

...ن...

...ن

ن

...ن

...ن...

...ن

ن

و...

...و...

...و

و

2. Bölüm

Harfler Bitişiyor

Sonda	Ortada	Başta	Harf
ه...	...ه...	...ه	ه
و	...و...		
ی...	...ی...	...ی	ی
ی...			

LÂMELİF (ل): Lâm (ل) harfinin, elif veya hemze (ء) ile bitişme durumunu gösteren özel bir şekildir. Harf değildir.

- Sağ tarafı lâm, sol tarafı ise elif harfini gösterir.
- Adından da anlaşılacağı gibi önce lâm, sonra elif okunur.
- Lâm harfine bitişen harekesiz elif ise; lâ şeklinde uzatılarak okunur.
- Hemze ise; her ikisi de kendi harekeleri ile okunur.
- Bütün harflere yalnızca sağından birleşir. Yazılış durumları şöyledir:

	Bitişmeden	Bitişik
Lâm + Elif	لا	لا
Lâm + Çekerli Hemze	لأ	لأ
Lâm + Üstünlü veya Ötreli Hemze	لأَ	لأَ
Lâm + Esreli Hemze	لاء	لاء

2. Bölüm

Harekeler / Üstün

1. Ders

- Harekeler, Kur'ân-ı Kerim harflerine ses vererek yönlendirir.
- Fakat hiçbir hareke, Türkçedeki sesli harflerle bire bir örtüşmez.

Üstün (↖): Sol taraftan aşağı doğru eğik küçük bir çizgidir ve harfin üstüne konur. İnce harflere **e**, kalın harflere ise **a** sesi verir.

Okunuşu	Üstünlü Harf	Okunuşu	Üstünlü Harf	Okunuşu	Üstünlü Harf
Fe	ف	Ze	ز	E	آء
Ka	ق	Se	س	Be	ب
Ke	ك	Şe	ش	Te	ت
Le	ل	Sa	ص	Se	ث
Me	م	Da	ض	Ce	ج
Ne	ن	Ta	ط	Ha	ح
Ve	و	Za	ظ	Ha	خ
He	هـ	'A	ع	De	د
Ye	ي			Ze	ذ
		Ğa	غ	Ra	ر

1 Türkçe harfler okunurları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

كَ

لَ

لَكَ

Leke

رَ

تَ

تَرَ

Tera

لَ

جَ

أَ

أَجَلَ

Ecele

ذَ

خَ

أَ

أَخَذَ

Ehaze

غَ

لَ

بَ

بَلَغَ

Beleğa

طَ

سَ

بَ

بَسَطَ

Beseta

مَ

رَ

جَ

جَرَمَ

Cerame

مَ

كَ

حَ

حَكَمَ

Hakeme

ا ف ل

أَفْلَ

1.

ذ ه ب

ذَهَبَ

6.

ب ط ن

بَطْنَ

2.

س ك ن

سَكَنَ

7.

ح س د

حَسَدَ

3.

ش ج ر

شَجَرَ

8.

خ ت م

خَتَمَ

4.

ص د ف

صَدَفَ

9.

د خ ل

دَخَلَ

5.

م ط ر

مَطَرَ

10.

1a.

أَمَرَ

1b.

أَكَلَ

1c.

بَسَرَ

2a.

جَمَعَ

2b.

تَقَعَ

2c.

بَعَثَ

3a.

ذَرَأَ

3b.

خَلَقَ

3c.

حَضَرَ

4a.

سَرَقَ

4b.

زَهَقَ

4c.

رَفَثَ

5a.

صَبَرَ

5b.

شَرَعَ

5c.

سَقَرَ

6a.

عَزَمَ

6b.

ظَهَرَ

6c.

ضَرَبَ

7a.

فَجَعَلَ

7b.

رَجَعَكَ

7c.

خَلَقَكَ

8a.

فَقْدَرَ

8b.

فَسَجَدَ

8c.

فَخَرَجَ

9a.

مَنَعَكَ

9b.

لَذَهَبَ

9c.

فَمَكَثَ

2. Bölüm

Harekeler / Esre

1. Ders

Esre (→): Sol taraftan aşağı doğru eğik küçük bir çizgidir ve harfin altına konur. İnce harflere **ِ**, kalın harflere ise **َ** sesi verir.

Okunuşu	Esreli Harf	Okunuşu	Esreli Harf	Okunuşu	Esreli Harf
Fi	فِ	Zi	زِ	i	اِءِ
Kı	قِ	Si	سِ	Bi	بِ
Ki	كِ	Şi	شِ	Ti	تِ
Li	لِ	Si	صِ	Si	ثِ
Mi	مِ	Di	ضِ	Ci	جِ
Ni	نِ	Ti	طِ	Hi	حِ
Vi	وِ	Zi	ظِ	Hi	خِ
Hi	هِ	'i	عِ	Di	دِ
Yi	يِ			Zi	ذِ
		Ği	غِ	Ri	رِ

1 Türkçe harfler okunagları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

يَ

لِ

لِيَ

Liye

مَ

بِ

بِمَ

Bime

يَ

هَ

لَ

لَهِيَ

Lehiye

عَ

يَ

شَ

شِيعَ

Şiye'i

قِ

سَ

غَ

غَسَقِ

Ğasekı

تِ

دَ

بَ

بَدَتِ

Bedeti

لِ

مَ

عَ

عَمَلِ

'Ameli

سَ

ءَ

يَ

يَثَسَ

Yeise

لِ م

1.

لِمَ

غ ض ب

2.

غَضِبَ

ف ل م

3.

فَلِمَ

ف ه ي

4.

فَهِيَ

ك ر ه

5.

كَرِهَ

ل م ن

6.

لَمِنَ

م ع ي

7.

مَعِيَ

ن س ي

8.

نَسِيَ

و س ع

9.

وَسِعَ

و ه ي

10.

وَهِيَ

2. Bölüm Üstünlü - Esreli Okuyalım 4. Ders

1a. أَجَدَ

1b. أَبَتَ

1c. بَخَلَ

2a. بَقِيَ

2b. تَبَعَ

2c. تَزَدَ

3a. خَسِرَ

3b. خَطَفَ

3c. سَخِرَ

4a. سَخِطَ

4b. سَفِهَ

4c. سَمِعَ

5a. شَرِبَ

5b. شَهِدَ

5c. لَئِنَ

6a. عِلِمَ

6b. عَهِدَ

6c. عَوَجَ

7a. يَدِكَ

7b. لِيَذَرَ

7c. عَلِمْتُ

8a. تَبِعَكَ

8b. وَاقِمَ

8c. فَطَفِقَ

9a. لَحَبَطَ

9b. لَنَفَدَ

9c. كَمَثَلَ

2. Bölüm

Harekeler / Ötre

1. Ders

Ötre (ـُ): Küçük **vâv** harfine benzer ve harfin üstüne konur. İnce harflere **û**, kalın harflere ise **u** sesi verir.

Okunuşu	Ötreli Harf	Okunuşu	Ötreli Harf	Okunuşu	Ötreli Harf
Fü	فُ	Zü	زُ	Ü	أُ
Ku	قُ	Sü	سُ	Bü	بُ
Kü	كُ	Şü	شُ	Tü	تُ
Lü	لُ	Su	صُ	Sü	ثُ
Mü	مُ	Du	ضُ	Cü	جُ
Nü	نُ	Tu	طُ	Hu	حُ
Vü	وُ	Zu	ظُ	Hu	خُ
Hü	هُ	'U	عُ	Dü	دُ
Yü	يُ			Zü	ذُ
		Gü	غُ	Ru	رُ

1 Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

لِ

قُ

قُلِ

Kuli

كُ

تَ

تَكُ

Tekü

قُ

لُ

خُ

خُلُقُ

Hulûku

مُ

هَ

لَ

لَهُمُ

Lehümü

رَ

بُ

كُ

كَبُرُ

Kebûra

يَ

ضَ

قُ

قُضِيَ

Kudiyê

لُ

ثَ

مَ

مَثَلُ

Meselü

بُ

صَ

حَ

حَصَبُ

Hasabü

اُ خ ر

اُخِرَ

1.

بِ هِ مِ

بِهِمِ

2.

خ ب ث

خَبَثَ

3.

ه د ي

هُدَى

4.

و ع د

وَعَدَ

5.

ز ب ر

زَبَرَ

6.

ت ج د

تَجَدَّدَ

7.

ذ ك ر

ذَكَرَ

8.

ك ت ب

كَتَبَ

9.

ت ط ع

تَطَعَّ

10.

1a.

وُجِدَ

1b.

أُفِكَ

1c.

تَذَرُ

2a.

تَزِرُ

2b.

يَهَبُ

2c.

دُعَى

3a.

ذُبِحَ

3b.

سَقَرُ

3c.

سُقِطَ

4a.

وَهُوَ

4b.

ضُرِبَ

4c.

ضُعِفَ

5a.

ظَلِمَ

5b.

عُثِرَ

5c.

عُفِيَ

6a.

غَنِمَ

6b.

فَقِلَ

6c.

قُدِرَ

7a.

بَغَى

7b.

لَهُوَ

7c.

سُئِلَ

8a.

قُرِئَ

8b.

نَبَأَ

8c.

نُقِرَ

9a.

يَكُنْ

9b.

يَعِدْ

9c.

كُبِتَ

1a. أَفْهَمُ

1b. أَتَذَرُ

1c. وَشَهِدَ

2a. وَأَخَّرَ

2b. وَيَرِثُ

2c. فَعَلِمَ

3a. وَتَصِفُ

3b. عُنُقُكَ

3c. عَضُدُكَ

4a. عَمَلُكَ

4b. فَضْرِبُ

4c. قُضِيَتْ

5a. وَحَسُنَ

5b. وَلَكُمْ

5c. وَنَذِرُ

6a. وَيَهَبُ

6b. لِأَجَدُ

6c. وَيَضَعُ

7a. رُسُلِكَ

7b. فَلَكُمْ

7c. أَعْظُكَ

8a. كَلِمَتُ

8b. فَبُهِتَ

8c. عُمَرُكَ

9a. فَتَذَرُ

9b. مَعَهُمُ

9c. لِقَضَى

2. Bölüm

Okunuş Anahtarı

2. Bölüm, Üstün, 3. Ders:

1. Efele	6. Zehebe
2. Betane	7. Sekene
3. Hasede	8. Şecera
4. Hateme	9. Sadele
5. Dehale	10. Metara

2. Bölüm, Üstün, 4. Ders:

1a. Emera	1b. Ekele	1c. Besera
2a. Be'ase	2b. Tek'a'a	2c. Ceme'a
3a. Hadara	3b. Haleka	3c. Zerae
4a. Rafese	4b. Zeheka	4c. Seraka
5a. Sekara	5b. Şera'a	5c. Sabera
6a. Darabe	6b. Zahera	6c. 'Azeme
7a. Halekake	7b. Race'ake	7c. Fece'ale
8a. Feharace	8b. Fesecede	8c. Fekadera
9a. Femekese	9b. Lezehebe	9c. Mene'ake

2. Bölüm, Esre, 3. Ders:

1. Lime	6. Lemine
2. Ğadibe	7. Me'ıye
3. Felime	8. Nesiye
4. Fehıye	9. Ves'ı'a
5. Kerıhe	10. Vehıye

2. Bölüm, Esre, 4. Ders:

1a. Ecide	1b. Ebeti	1c. Behile
2a. Bekıye	2b. Teb'ı'a	2c. Tezidi
3a. Hasıra	3b. Hatife	3c. Sehıra
4a. Sehta	4b. Sefıhe	4c. Sem'ı'a
5a. Şeribe	5b. Şehide	5c. Leini
6a. 'Alime	6b. 'Ahide	6c. 'Ivece
7a. Bıyedike	7b. Lıyezera	7c. 'Alımeti
8a. Teb'ı'ake	8b. Veekimi	8c. Fetafika
9a. Lehabita	9b. Lenefide	9c. Kemeseli

2. Bölüm, Ötre, 3. Ders:

1. Uhora	6. Zübürü
2. Bihimû	7. Tecidû
3. Habûse	8. Zükıra
4. Hüdıye	9. Kütıbe
5. Vü'ide	10. Tüt'ı

2. Bölüm, Ötre, 4. Ders:

1a. Vülide	1b. Üfıke	1c. Tezeru
2a. Teziru	2b. Yehebû	2c. Dû'ıye
3a. Zübıha	3b. Sekaru	3c. Sükıta
4a. Vehûve	4b. Durıbe	4c. Da'ufe
5a. Zulıme	5b. 'Usıra	5c. 'Ufıye
6a. Ğanemû	6b. Fekulı	6c. Kudıra
7a. Bûĝıye	7b. Lehûve	7c. Sülle
8a. Kurıe	8b. Nebeû	8c. Nükıra
9a. Yekûni	9b. Ye'ıdû	9c. Kûbite

2. Bölüm, Ötre, 5. Ders:

1a. Elehümû	1b. Etezeru	1c. Veşehide
2a. Veûharu	2b. Veyerisû	2c. Fe'alıme
3a. Vetesifû	3b. 'Unükıke	3c. 'Adudeke
4a. 'Arnelüke	4b. Fedurıbe	4c. Kudıyeti
5a. Vehasüne	5b. Velekümû	5c. Venüzürü
6a. Veşehibû	6b. Leecidû	6c. Veyeda'u
7a. Rusülike	7b. Felekümû	7c. E'ızuke
8a. Kelimetû	8b. Febühite	8c. 'Umünıke
9a. Fenezeru	9b. Me'ahümû	9c. Lekudıye

3. Bölüm

Cezim

1. Ders

Cezim (◌ْ): Küçük bir yuvarlak şeklinde olup, harfin üstüne konur ve onu, harekesiz olarak, kendi sesiyle okutur.

Her harfin cezimli durumunu tanıyabilmek için, üstünlü bir **elif** (hemze) ile başlayarak, harfli cezimli okuma uygulaması yeterli olacaktır.

Okunuşları Üstünlü Hemze + Cezimli Harf

Okunuşları Üstünlü Hemze + Cezimli Harf

Okunuşları Üstünlü Hemze + Cezimli Harf

Ef

أَفْ

Ez

أَزْ

Eb

أَبْ

Ek

أَقْ

Es

أَسْ

Et

أَتْ

Ek

أَكْ

Eş

أَشْ

Es

أَثْ

El

أَلْ

Es

أَصْ

Ec

أَجْ

Em

أَمْ

Ed

أَضْ

Eh

أَحْ

En

أَنْ

Et

أَطْ

Eh

أَخْ

Ev

أَوْ

Ez

أَظْ

Ed

أَدْ

Eh

أَهْ أَهْ

E'a

أَعْ

Ez

أَذْ

Ey

أَيْ

Eğ

أَغْ

Er

أَرْ

1 Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

ل

ب

بَل

Bel

ن

ك

كُنْ

Kün

ر

ز

و

وَزْر

Vizra

ل

ئ

ك

كَيْل

Keyle

د

ز

ن

نَزِدْ

Nezid

م

ه

ف

فَهْم

Fehüm

د

ل

ئ

يِلْد

Yelid

ب

ج

ئ

يُجِبْ

Yücb

أ ت ث

آت

1.

ث ب ت

تبت

2.

ف ا ن

فان

3.

ق ب ل

قبل

4.

م ل ك

ملك

5.

ع ه د

عهد

6.

ف ل م

فلم

7.

ق و ل

قول

8.

ل ي س

ليس

9.

ي ك ن

يكن

10.

1a. أَتَلَّ

1b. أَدَرَ

1c. أَقِمَّ

2a. أَلَمَ

2b. أَمَرَ

2c. بُعِدَ

3a. بِهِمَ

3b. تُحِطُ

3c. تَدْعُ

4a. جَهْدَ

4b. حَرَثَ

4c. حَوْلَ

5a. حِمْلُ

5b. رَيْبَ

5c. شَرِبَ

6a. ضَيْفَ

6b. عَبْدُ

6c. عَتَوْ

7a. أَتَمَّ

7b. تَجَهَّرَ

7c. أَسْلِمَ

8a. تَشْمِتُ

8b. كُنْتُمْ

8c. ذَرَهُمَ

9a. يَذْهَبُ

9b. يُحْمَلُ

9c. مِنْهُمْ

3. Bölüm

Şedde

1. Ders

Şedde (ـَ): Ters çevrilmiş küçük **m** harfine benzer bir şekildir. Harfin üstüne konur ve onu iki kere okutur.

بَ

حَ

حَبَ

Habbe

مَ

أَ

أَمَ

Ümme

رَ

خَ

أَ

أَخَرَ

Ehhara

نَ

ظَ

أَ

أَظُنُّ

Ezunnü

يَ

بَ

يَ

يَبُثَّ

Yebüssü

لَ

حَ

تَ

تَحِلُّ

Tehillü

دَ

رَ

نَ

نَرَدُّ

Nüreddü

لَ

ضَ

يَ

يُضَلُّ

Yüdollü

❗ Türkçe harfler okunagları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

ر ب ك

رَبَّكَ

1.

ا ء ن

اِنَّ

6.

ت ظ ن

تَظُنُّ

2.

ب ن ي

بَنِيَّ

7.

س ل م

سَلَّمَ

3.

س و ل

سَوَّلَ

8.

ي ف ر

يَفِرُّ

4.

ك ح ب

كَحَبَّ

9.

ي و ف

يُوفِّ

5.

ي ص ر

يُصِرُّ

10.

1a. أَحَبَّ

1b. أَحَلَّ

1c. إِلَى

2a. أُمَّ

2b. أَهْشَّ

2c. بِشَقِّ

3a. وَصَلَ

3b. وَدَّ

3c. جَنَّ

4a. حَقَّ

4b. هُنَّ

4c. سَلَّمَ

5a. هَلَمَّ

5b. نَزَلَ

5c. مَدَّ

6a. كُلَّ

6b. يُمِلَّ

6c. يُوَدَّ

7a. تَبَيَّضَ

7b. لِلْحَقِّ

7c. تَبَدَّلَ

8a. تَذَكَّرَ

8b. تَنَزَّلَ

8c. يَحْزَنُ

9a. يَنْزِلُ

9b. مُبَوِّأَ

9c. يُيَدِّلُ

3. Bölüm

Okunuş Anahtarı

3. Bölüm, Cezim, 3. Ders:

1. Etet	6. 'Ahdü
2. Tübtü	7. Felem
3. Fein	8. Kavle
4. Kablü	9. Leyse
5. Mülki	10. Yekün

3. Bölüm, Cezim, 4. Ders:

1a. Ettü	1b. Edri	1c. Ekim
2a. Elem	2b. Emra	2c. Bu'de
3a. Bihim	3b. Tüht	3c. Ted'u
4a. Cehde	4b. Harse	4c. Havli
5a. Himlü	5b. Raybe	5c. Şirbü
6a. Dayfi	6b. 'Abdü	6c. 'Atev
7a. Etmim	7b. Techer	7c. Eslim
8a. Tüşmit	8b. Küntüm	8c. Zerhüm
9a. Yüzhib	9b. Yuhmel	9c. Minhüm

3. Bölüm, Şedde, 2. Ders:

1. Rabbeke	6. Einne
2. Tezunnü	7. Beniyye
3. Selleme	8. Sevvele
4. Yefirru	9. Kehubbi
5. Yüveffe	10. Yüsirru

3. Bölüm, Şedde, 3. Ders:

1a. Ehabbe	1b. Ühülle	1c. İleyye
2a. Ümme	2b. Ehüşşü	2c. Bişikka
3a. Vesallî	3b. Vedde	3c. Cenne
4a. Hakka	4b. Hünne	4c. Selleme
5a. Helümme	5b. Nezzele	5c. Medde
6a. Külle	6b. Yümille	6c. Yeveddü
7a. Tebyeddu	7b. Lelhakku	7c. Tebeddele
8a. Tezekkera	8b. Tenezzelü	8c. Yahzenne
9a. Yünezzele	9b. Mübewee	9c. Yübeddelü

3. Bölüm

Uzatma Harfleri / ELİF

1. Ders

Uzatma (MED) Harfleri (و ا ی): Kısaca (VÂY) harfleri dediğimiz harekesiz (ا), (و) ve (ی), bir önceki harfi uzatarak okuturlar.

Elif (ا): Kendisi harekesiz, bir önceki harf üstünlü ise, onu **elif** diyecek kadar uzatır. Harf kalın ise **a**, ince ise **e** sesiyle uzatır.

ر

ا

د

دَارِ

Dâri

ا

ن

ب

بِنَا

Binâ

ق

ا

ح

حَاقَ

Hâka

ا

ف

ش

شَفَا

Şefâ

ن

ا

ر

رَانَ

Râne

ب

ر

ا

ح

حَارَبَ

Hârabe

ا

ك

ز

زَكَا

Zekâ

عُ

ل

ا

ب

بَالِغُ

Bâlîğü

ت

ا

ذ

ذَات

1.

ث

ا

ن

ي

ثَانِي

4.

ي

د

ا

ب

بَادِي

2.

ع

ا

ق

ب

عَاقِب

5.

ر

ه

ا

ظ

ظَاهِر

3.

د

ا

م

ت

دَامَت

6.

إِذَا

1a.

بِمَا

1b.

جَاعِلٍ

1c.

جَامِعٌ

1d.

جَانِبٍ

2a.

جَاهِدَ

2b.

ذَاقَ

2c.

سَنَا

2d.

طَابَ

3a.

عَالِمٌ

3b.

عَفَا

3c.

غَالِبٌ

3d.

فَالِقُ

4a.

قَامَ

4b.

كَمَا

4c.

لَا

4d.

مَالِكُ

5a.

نَارُ

5b.

هَاجَرَ

5c.

هُمَا

5d.

يَا

6a.

يَدَا

6b.

دَاعِي

6c.

شَاطِئِي

6d.

3. Bölüm

Uzatma Harfleri / VÂV

1. Ders

Vâv (و): Kendisi harekesiz, bir önceki harf ötreli ise, onu **elif** diyecek kadar uzatır. Harf kalın ise **u**, ince ise **û** sesiyle uzatır.

فِ

و

أ

أُفِ

Ûfi

حُ

و

رُ

رُوحُ

Rûhu

قَ

و

يُ

يُوقَ

Yûka

ءِ

و

سُ

سُوءِ

Sûi

نَ

و

دُ

دُونَ

Dûne

طُ

و

لُ

لُوطُ

Lûtu

و

ذُ

فَ

فَذُو

Fezû

رَ

و

نُ

نُورَ

Nûra

3. Bölüm

Uzatma Harfleri / VÂV

2. Ders

و

ذُ

لُ

لَذُو

1.

بُ

و

تُ

أُ

أَتُوبُ

4.

كُ

رُ

و

بُ

بُورِكُ

2.

ءُ

و

بُ

تُ

تَبُوءُ

5.

تُ

و

مُ

يُ

يَمُوتُ

3.

جُ

و

لُ

يُ

يُولِجُ

6.

1a.

أَقُولُ

1b.

أَخُوكُ

1c.

أَعُودُ

1d.

أُوحِي

2a.

بَنُونُ

2b.

تَبُورُ

2c.

أُذِي

2d.

تَمُوتُ

3a.

ثَمُودُ

3b.

رَسُولُ

3c.

تَكُونُ

3d.

نُودِي

4a.

نُورُتُ

4b.

تَقُورُ

4c.

وُورِي

4d.

يَحُورُ

5a.

يَقُومُ

5b.

نَسُوقُ

5c.

يُوثِقُ

5d.

يُورُتُ

6a.

يُوعِظُ

6b.

يُوقِدُ

6c.

يُوقِعُ

6d.

يَقُولُ

3. Bölüm Uzatma Harfleri / SONDA VÂV 1. Ders

- Kelime sonundaki harekesiz VÂV, ötreli harfi bazen tek başına uzatır. Örneği çok azdır: (ذُو zû) gibi.
- Çoğu kez de yanına ELİF'i alarak beraber uzatılırlar. Uzatma miktarı değişmez, yine bir elif diyecek kadardır. Şimdi, kelime sonunda, elifle beraber gelen uzatma harfi vâv ile ilgili örnekleri okuyalım:

ا ل و ق

قَالُوا

Kâlû

ا ن و ك

كَانُوا

Kânû

ا م و ق

قَامُوا

Kâmû

ا و ق ل

لَقُوا

Lekû

1a. أُرْسِلُوا

1b. أَشْكُوا

1c. أُوتُوا

2a. بَدِّلُوا

2b. تَهْدُوا

2c. جَابُوا

3a. رَضُوا

3b. فَتَنُوا

3c. فَرَّقُوا

4a. قَدَّمُوا

4b. مَرُّوا

4c. نَدَّعُوا

5a. يَتَلَّوْا

5b. يَرْجُوا

5c. يُقِيمُوا

❗ Türkçe harfler okunurları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

Ye (ي): Kendisi harekesiz, bir önceki harf esreli ise, onu **elif** diyecek kadar uzatır. Harf ince ise **î**, kalın ise **î** sesiyle uzatır.

أَخِي

أَخِي

Ehî

لَفِي

لَفِي

Lefî

بَنِي

بَنِي

Benî

دِينُ

دِينُ

Dînû

فِيْمَ

فِيْمَ

Fîme

رِيحَ

رِيحَ

Rîha

حَيْنَ

حَيْنَ

Hîne

فَفِي

فَفِي

Fefî

ذِ وِ يِ

ذَوِي

1.

أُ نِ يِ بُ

أُنَيْبُ

4.

تِ مِ يِ دِ

تَمِيدَ

2.

ثِ رِ يِ دُ

ثُرِيدُ

5.

مُ قِ يِ مِ

مُقِيمَ

3.

نِ سِ يِ ثِ

نَسِيتُ

6.

1a. أُجِيبُ

1b. أُرِيدُ

1c. أَزِيدُ

1d. غِيْضَ

2a. تَلِيْنُ

2b. تَبِيدَ

2c. فِى

2d. لِى

3a. خَشِيتُ

3b. سَرِيعُ

3c. سَمِيعُ

3d. شَرِيكَ

4a. طَرِيقَ

4b. دُونِى

4c. كُونِى

4d. رُسُلِى

5a. وَبِذِى

5b. يُجِيرُ

5c. يُذِيقَ

5d. يَزِيدُ

6a. يَحِيفَ

6b. يُمِيتُ

6c. غَنَمِى

6d. سِنِينِ

3. Bölüm

OKUNUŞ ANAHTARI

ELİF, 2.Ders:

1. Zâte	1a. İzâ	1b. Bimâ	1c. Câlî	1d. Câmî'u
2. Bâdiye	2a. Cânîbi	2b. Câhede	2c. Zâka	2d. Senâ
3. Zâhira	3a. Tâbe	3b. 'Âlimû	3c. 'Alâ	3d. Gâlîbe
4. Sâniye	4a. Fâliku	4b. Kâme	4c. Kemâ	4d. Lâ
5. 'Âkabe	5a. Mâlikû	5b. Nâru	5c. Hâcera	5d. Hümâ
6. Dâmetî	6a. Yâ	6b. Yedâ	6c. Dâ'hiye	6d. Şâtî

VÂV, 2.Ders:

1. Lezû	1a. Ekûle	1b. Ehûke	1c. E'ûzû	1d. Ôhiye
2. Bûrike	2a. Benûne	2b. Tebûra	2c. Ôziye	2d. Temûte
3. Yemûtû	3a. Semûdû	3b. Rasûlû	3c. Tekûne	3d. Nûdiye
4. Etûbû	4a. Nûrisû	4b. Tefûru	4c. Vûriye	4d. Yehûra
5. Tebûe	5a. Yekûmû	5b. Nesûku	5c. Yûsiku	5d. Yûrasû
6. Yûlicû	6a. Yû'azu	6b. Yûkadû	6c. Yûkr'a	6d. Yekûlû

SONDA VÂV:

1a. Ursilû	1b. Eşkû	1c. Ôtû
2a. Beddelû	2b. Tehdû	2c. Câbû
3a. Radû	3b. Fetenû	3c. Ferrokû
4a. Kaddemû	4b. Merrû	4c. Ned'û
5a. Yetlû	5b. Yercû	5c. Yûkimû

YE, 2.Ders:

1. Zevî	1a. Ücibû	1b. Üridû	1c. Ezide	1d. Ğida
2. Temide	2a. Telinû	2b. Tebide	2c. Fî	2d. Lî
3. Mûkîme	3a. Hasitû	3b. Serî'u	3c. Semî'u	3d. Şerîke
4. Üñibû	4a. Tarîka	4b. Dûnî	4c. Kûñî	4d. Rusûlî
5. Tûridû	5a. Vebizî	5b. Yûcîru	5c. Yûzîka	5d. Yezîdû
6. Nesitû	6a. Yehlîfe	6b. Yûmîtû	6c. Ğanemî	6d. Sinîne

1a. أُوزِينَا	1b. نُوحِيهَا	1c. حَاجِرِينَ
2a. حَاسِبِينَ	2b. جَاثِمِينَ	2c. خَاسِرِينَ
3a. خَالِدِينَ	3b. دَاخِرُونَ	3c. دَائِمُونَ
4a. سَالِمُونَ	4b. سَاجِدِينَ	4c. سَابِقِينَ
5a. شَاهِدِينَ	5b. صَابِرُونَ	5c. صَادِقِينَ
6a. صَالِحِينَ	6b. شَاكِرِينَ	6c. فَارِهِينَ
7a. فَاكِهِينَ	7b. فِيمَا	7c. فِيهَا
8a. كَاتِبُونَ	8b. نَاصِحُونَ	8c. كَاتِبِينَ
9a. وَادِي	9b. يُوحِي	9c. يُوصِي
10a. غَافِلِينَ	10b. لَاعِبِينَ	10c. كَارِهِينَ
11a. فَاكِهُونَ	11b. وَارِدُونَ	11c. مَالِكُونَ

1a.

أَرْبَعِينَ

1b.

أَجْمَعِينَ

1c.

أَدْعُوا

2a.

بَارِزُونَ

2b.

تَتَّقُونَ

2c.

تُرْهَبُونَ

3a.

خَاطِئِينَ

3b.

خَالِدُونَ

3c.

تُفْلِحُونَ

4a.

رَاجِعُونَ

4b.

سَافِلِينَ

4c.

تُرْجَعُونَ

5a.

تَذْهَبُونَ

5b.

تَشْرَبُونَ

5c.

خَاشِعُونَ

6a.

يُظْلَمُونَ

6b.

كَاذِبِينَ

6c.

حَافِظِينَ

7a.

يَبْتَغُونَ

7b.

كَذَّبُوكَ

7c.

مُؤْمِنُونَ

8a.

مُفْلِحُونَ

8b.

مُكْرَمُونَ

8c.

مُسْلِمُونَ

9a.

نَادِمِينَ

9b.

نَاطِرِينَ

9c.

يُؤْمِنُونَ

10a.

يُفْسِدُونَ

10b.

يُسْأَلُونَ

10c.

يَدْعُونَ

11a.

يَتَكَلَّمُونَ

11b.

يَجْتَنِبُكَ

11c.

يَتَفَكَّرُونَ

3. Bölüm

Okunuş Anahtarı

Karma Uygulama-1

1a. Üzinâ	1b. Nûhîhâ	1c. Hâcizîne
2a. Hâsibîne	2b. Câsimîne	2c. Hâsirîne
3a. Hâlidîne	3b. Dâhîrîne	3c. Dâimîne
4a. Sâlimîne	4b. Sâcidîne	4c. Sâbikîne
5a. Şâhidîne	5b. Sâbirîne	5c. Sâdikîne
6a. Sâlihîne	6b. Şâkirîne	6c. Fârihîne
7a. Fâkihîne	7b. Fimâ	7c. Fihâ
8a. Kâtibîne	8b. Nâsihîne	8c. Kâtibîne
9a. Vâdî	9b. Yühî	9c. Yûsî
10a. Gâfilîne	10b. Lâ'ibîne	10c. Kârihîne
11a. Fâkihîne	11b. Vâridüne	11c. Mâliküne

Karma Uygulama-2

1a. Erbe'îne	1b. Ecme'îne	1c. Ed'û
2a. Bârizüne	2b. Tetteküne	2c. Tûrhibüne
3a. Hâtîne	3b. Hâlidüne	3c. Tûflihüne
4a. Râci'üne	4b. Sâfilîne	4c. Tûrce'üne
5a. Tezhebüne	5b. Teşrabüne	5c. Hâşî'üne
6a. Yuzlemüne	6b. Kâzibîne	6c. Hâfizîne
7a. Yebteğüne	7b. Kezzebûke	7c. Mû'minüne
8a. Mûflihüne	8b. Mûkramüne	8c. Mûslimüne
9a. Nâdimîne	9b. Nâzirîne	9c. Yû'minüne
10a. Yûfsidüne	10b. Yûs'elüne	10c. Yedde'üne
11a. Yetekellemüne	11b. Yectebîke	11c. Yetefekkerüne

Üstün ve esre hareketleri bazen dik olarak yazılır ve bu durumda, harfi uzatarak okutulur.

Üstün Çeker (ـُ)

- Dik yazılan **üstün** harekeye verilen addır.
- Uzatma harfi olsun veya olmasın, üzerinde bulunduğu harfin uzatılacağını gösterir.
- Uzatma harfinin, **elif**, **vâv** veya **ye** olması fark etmez. Her üç durumda da üzerinde bulunduğu harfi yukarı doğru, **e** veya **a** sesiyle uzatır.

بُشْرَى

Büşrâ

حَتَّى

Hattâ

إِلَهُ

İlâhün

ثَلَاثَ

Selâse

قَضَى

Kadâ

عَسَى

'Asâ

أَتَيْتَ

1a.

أَتَيْنَا

1b.

أَدُمُ

1c.

أَمَنْ

2a.

إِسْمَاعِيلَ

2b.

تَرْضَى

2c.

نَجْوَى

3a.

تَهْوَى

3b.

تَوَلَّى

3c.

4. Bölüm

Çeker / Esre

2. Ders

Esre Çeker (ـِ)

- Dik yazılan **esre** harekeye verilen addır.
- Uzatma harfi olsun veya olmasın, altına yazıldığı harfi uzatarak okutur.

بِهْ

Bihî

بَدِيعْ

Bedî'u

تَجْرِى

Tecrî

تَفِیضْ

Tefîdu

عَنْیْ

'Annî

شَدِیدْ

Şedîdû

اِیْ

1a.

بِیْ

1b.

اَثْرِیْ

1c.

اَرِنِیْ

2a.

سِیْءْ

2b.

تَثِیْرْ

2c.

اَوِیْ

3a.

وَذِیْ

3b.

عَمَلِیْ

3c.

1. Ders: Üstün Çeker

1a. Âteyte

2a. Âmene

3a. Necvâ

1b. Âteynâ

2b. İsmâ'îyle

3b. Tehvâ

1c. Âdeme

2c. Terdâ

3c. Tevellâ

2. Ders: Esre Çeker

1a. Â

2a. Erini

3a. Âvî

1b. Bî

2b. Sîe

3b. Vezî

1c. Eserî

2c. Tûslru

3c. 'Amelî

• Türkçe harfler okunagları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

4. Bölüm

Tenvinler / İki Üstün

1. Ders

Tenvin: Bir harfe, aynı hareke, iki kere konursa **tenvin** adını alır ve harfin sonunda **nûn** (ن) varmış gibi okutur. Üç çeşit tenvin vardır:

1. İki Üstün (ُ): Sol taraftan aşağı doğru eğik, üst üste konmuş, küçük çift çizgidir ve harfin üstüne konur. İnce harflere **en**, kalın harflere ise **an** sesi verir. **İki üstün** alan harfin soluna, genellikle **elif** harfi de yazılır.

Okunuşu İki Üstünlü Harf

Okunuşu İki Üstünlü Harf

Okunuşu İki Üstünlü Harf

Fen فا

Zen زَا

En اَاء

Kan قا

Sen سَا

Ben بَا

Ken كا

Şen شَا

Ten تَا

Len لا

San صَا

Sen ثَا

Men مَا

Dan ضَا

Cen جَا

Nen نَا

Tan طَا

Han حَا

Ven وَا

Zan ظَا

Han خَا

Hen هَا

'An عَا

Den دَا

Yen يَا

Ğan غَا

Zen ذَا

Ğan غَا

Ran رَا

أَزَّا

Ezzen

أَثِمَّا

Âsimen

إِلَّا

İllen

حُبَّا

Hubben

كُلَّا

Küllen

بَسَّا

Bessen

حِلَّا

Hillen

دَكَّا

Dekken

سِرَّا

Sirran

نُوحًا

Nûhan

فَظَّا

Fezzan

صَفَّا

Saffen

بَاِزْغَا

Bâziġan

حَافِظًا

Hâfizan

رَاِیَا

Râbiyen

شَاكِرًا

Şâkiran

مُهَاجِرًا

Mühâciran

مُتَشَابِهًا

Müteşâbihen

4. Bölüm

Tenvinler / İki Üstün

3. Ders

1a. اِنْفَا

1b. كَاتِبًا

1c. اَمِنًا

2a. صَابِرًا

2b. حَاصِبًا

2c. خَالِدًا

3a. ضَرًّا

3b. سُوءًا

3c. حَظًّا

4a. عَادًا

4b. مَدًّا

4c. مَالًا

5a. هُودًا

5b. وَدًّا

5c. صَالِحًا

6a. وَاحِدًا

6b. قَانِتًا

6c. مُنَادِيًا

7a. وَاسِعًا

7b. مُتْرَاكِبًا

7c. وَادِيًا

OKUNUŞ ANAHTARI

İki Üstün, 3. Ders:

1a. Ânifen

2a. Sâbiran

3a. Darran

4a. Âden

5a. Hûden

6a. Vâhiden

7a. Vâsîan

1b. Kâtiben

2b. Hâsiben

3b. Sûen

4b. Medden

5b. Vedden

6b. Kâniten

7b. Müterâkiben

1c. Âminen

2c. Hâliden

3c. Hazzan

4c. Mâlen

5c. Sâlihân

6c. Münâdiyen

7c. Vâdiyen

4. Bölüm

Tenvinler / İki Esre

1. Ders

2. İki Esre (ـَ): Sol taraftan aşağı doğru eğik, üst üste konmuş, küçük çift çizgidir ve harfin altına konur. İnce harflere **in**, kalın harflere ise **in** sesi verir.

Okunuşu İki Esreli Harf

Okunuşu İki Esreli Harf

Okunuşu İki Esreli Harf

Fin

ف

Zin

ز

in

اء

Kın

ق

Sin

س

Bin

ب

Kin

ك

Şin

ش

Tin

ت

Lin

ل

Sın

ص

Sin

ث

Min

م

Dın

ض

Cin

ج

Nin

ن

Tın

ط

Hın

ه

Vin

و

Zın

ظ

Hın

خ

Hin

ه

'In

ع

Din

د

Yin

ي

Ğın

غ

Zin

ذ

Rin

ر

أَيَّةُ

Âyetin

أُفٍّ

Üffin

أَسِنٍ

Êsinin

حَظٍّ

Hazzin

جَازٍ

Câzin

حَقٍّ

Hakkın

فَجٍّ

Feccin

سُوءٍ

Sûin

دَانٍ

Dênin

سَاحِرٍ

Sêhırin

ضَامِرٍ

Dâmirin

طَائِرٍ

Tâirin

صَالِحٍ

Sâlihın

وَاحِدٍ

Vâhıdın

عَامِلٍ

'Âmilin

بِثَالِثٍ

Bisêlisin

يَابِسٍ

Yâbisin

بِكَاهِنٍ

Bikâhinin

4. Bölüm

Tenvinler / İki Esre

3. Ders

1a. اِنْ	1b. اَلِفِ	1c. بَاغِ
2a. بِتَابِعِ	2b. بِبَاسِطِ	2c. حَيِّ
3a. بِخَارِجِ	3b. بِظَاهِرِ	3c. سَاقِ
4a. جَامِعِ	4b. بِقَادِرِ	4c. ظِلِّ
5a. لِشَاعِرِ	5b. عَاصِمِ	5c. خَالِقِ
6a. غَمِّ	6b. بِغَافِلِ	6c. ضُرِّ
7a. طَاعِمِ	7b. رِيحِ	7c. قَاضِ

OKUNUŞ ANAHTARI

İki Esre, 3. Ders:

1a. Ânin	1b. Âlâfın	1c. Bâğın
2a. Bîlâbî'nin	2b. Bîbâsîtin	2c. Hayyın
3a. Bîhâricin	3b. Bîzâhirin	3c. Sâkın
4a. Câmî'nin	4b. Bîkâdirin	4c. Zîllin
5a. Lişâ'ırın	5b. Âsımın	5c. Hâlîkin
6a. Gammin	6b. Bîğâfilin	6c. Durun
7a. Tâ'min	7b. Rîhin	7c. Kâdın

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

4. Bölüm

Tenvinler / İki Ötre

1. Ders

3. İki ötre (ـَ): Harfin üstüne konur. İnce harflere **ün**, kalın harflere ise **un** sesi verir. İki ötre şu şekillerde yazılabilir: (ف), (س), (ش).

Okunuşu İki Ötreli Harf

Okunuşu İki Ötreli Harf

Okunuşu İki Ötreli Harf

Fün

ف

Zün

ز

Ün

اء

Kun

ق

Sün

س

Bün

ب

Kün

ك

Şün

ش

Tün

ت

Lün

ل

Sun

ص

Sün

ث

Mün

م

Dun

ض

Cün

ج

Nün

ن

Tun

ط

Hun

ح

Vün

و

Zun

ظ

Hun

خ

Hün

ه هـ

'Un

ع

Dün

د

Yün

ي

Ğun

غ

Zün

ذ

Run

ر

أَيَّةُ

Êyetün

أَحَدُ

Êhızün

ثَابِتُ

Sêbitün

بَيْضُ

Bîdun

حِلُّ

Hillün

شَكُّ

Şekkün

دَائِمُ

Dêimün

تَارِكُ

Têrikün

عَادُ

'Âdün

شَاكِرُ

Şâkirun

سَارِبُ

Sâribün

مَلَأُ

Meleün

عَاصِفُ

'Âsıfün

هُودُ

Hûdün

نُورُ

Nûrun

غَالِبُ

Ğâlibün

كَاتِبُ

Kâtibün

وَائِلُ

Vâbilün

1a. اِثْمٌ

1b. قَائِمٌ

1c. عَاقِرٌ

2a. سَاحِرٌ

2b. ضَائِقٌ

2c. جَاعِلٌ

3a. شَرٌّ

3b. صُمٌّ

3c. شَاهِدٌ

4a. عَامِلٌ

4b. ضُرٌّ

4c. فَارِضٌ

5a. كَاذِبٌ

5b. عَيْنٌ

5c. قَائِلٌ

6a. نَاصِحٌ

6b. نَارٌ

6c. قَادِرٌ

7a. وَاحِدٌ

7b. وَاسِعٌ

7c. وَاقِعٌ

OKUNUŞ ANAHTARI

İki Ötre, 3. Ders:

1a. Êsimûn

1b. Kâimûn

1c. 'Âkirun

2a. Sâhirun

2b. Dâikun

2c. C'âilûn

3a. Şerrun

3b. Summûn

3c. Şâhidûn

4a. 'Âmilûn

4b. Durrun

4c. Fâridun

5a. Kâzibûn

5b. 'Înûn

5c. Kâilûn

6a. Nâsihun

6b. Nârun

6c. Kâdirun

7a. Vâhidûn

7b. Vâsi'un

7c. Vâkr'un

5.Bölüm

ELİF - LÂM

- Lâm (ل) harfinin elif veya hemze (ؤ) ile bitişme durumuna, LÂMELİF (لَ) denildiğini daha önce görmüştük.
- Bir de bu durumun tersi olarak, sadece kelime başlarında, elif harfinin önce, lâm harfinin sonra gelmesi durumu vardır. Elif-lâm takısı (لَ) da denilen bu birlikteliğin okunma durumları şöyledir:
- Bir önceki kelimeden geçiş yaparken elif-lâm takısındaki elif okunmaz.
- Elif-lâm takısı aşağıdaki 14 harften önce gelirse, lâm cezimli olarak okunur. (ء ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ه ی)

Bazı örneklerle uygulamayı görelim:

وَالْمُرْسَلَاتِ

Vel mürselâti

وَالْكِتَابِ

Vel kitâbi

وَالْقَمَرِ

Vel kameri

وَالْفُلْكِ

Vel fülki

وَالْيَوْمِ

Vel yevmi

وَالْأَرْضِ

Vel erdi

- Elif-lâm takısı, diğer 14 harften önce gelirse, lâm okunmaz. Bitişi-tiği bu harfler şeddeli okunur.

ت ث ذ ز س ش ص ض ط ظ ل ن

وَالسَّمَاءِ

Vessemâe

وَالشَّمْسِ

Veşşemsi

وَالشَّمَرَاتِ

Vessemerâti

وَالصَّيْفِ

Vessayfi

وَالرَّاسِخُونَ

Verrâsîhûne

وَالنَّهَارِ

Vennehâri

❗ Türkçe harfler okunmaları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

5.Bölüm

KAPALI TE

Bazı durumlarda **te** (ت) harfi, kelime sonunda kapalı olur. Bitişik (تـ), ve ayrı (تَ) olarak yazılır. Geçildiğinde harekesiyle, durulduğunda ise cezimli **he** (هـ) gibi okunur. Örneklerle uygulamayı görelim.

Geçildiğinde

Durulduğunda

Geçildiğinde

Durulduğunda

شَهَادَةٌ

شَهَادَةٌ

رِحْلَةٌ

رِحْلَةٌ

Şehâdeten

Şehâdeh

Rihlete

Rihleh

الصَّلَاةُ

الصَّلَاةُ

حَمَّالَةٌ

حَمَّالَةٌ

Essalâte

Essalâh

Hammâlete

Hammâleh

الزَّكَاةُ

الزَّكَاةُ

الْجِنَّةُ

الْجِنَّةُ

Ezzekâte

Ezzekâh

Elcinneti

Elcinneh

لُْمَزَّةُ

لُْمَزَّةُ

رَاضِيَةٌ

رَاضِيَةٌ

Lümezetin

Lümezeh

Râdıyetin

Râdıyeh

ذَرَّةٌ

ذَرَّةٌ

قِيَمَةٌ

قِيَمَةٌ

Zerratin

Zerrah

Kayyimetün

Kayyimeh

5.Bölüm

Okunmayan Elif (Vasıl Hemzesi)

- Başında bulunduğu kelimenin öncesine, herhangi bir harf veya kelime gelmesiyle arada kalan ve harekesi düşerek okunmayan hemzedir.
- Harekesiz, **elif** (ا) şeklinde yazılır. Bazen üzerine, okunmadığını gösteren küçük bir **vasıl işareti** (َ) konduğu da olur.
- Böyle bir bitişme olmaksızın kelime başında bulunduğu anda, harekesi yazılır ve okunur.
- Her **elif-lâm** (ل ا) **takısının elifi** de böyledir. Örneklerle uygulamayı görelim.

وَأَنْحَرُ

Venhar

وَاللَّهُ

Vallâhü

اللَّهُ

Allôhü

وَأَذْكُرُ

Vezkür

وَالْحَمْدُ

Velhamdü

الْحَمْدُ

Elhamdü

فَأَنْصُرْنَا

Fensurnâ

وَالَّذِينَ

Vellezîne

الَّذِينَ

Ellezîne

وَأَرْحَمْنَا

Verhamnâ

بِالَّتِي

Billetî

الَّتِي

Elletî

لِكُلِّ أَمْرٍ

Liküllimriin

فَاذْهَبْ

Fezheb

إِذْهَبْ

İzheb

❗ Türkçe harfler okunmaları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

5.Bölüm

HE 'nin Okunuşu

- Konumuz, **he** (هـ) harfinin, sadece kelime sonuna ait, özel bir okunuşudur.
- Kur'ân-ı Kerim yazısında **hûve** (هُوَ) kelimesi, kendinden önce bir harf veya kelimeye bitişirken bazen **vâv** (و) 'sız olarak sadece **he** (هـ) ile gösterilir: (لَهُ عَلَيْهِ) gibi.

Bu durumda:

- Önceki harf harekeli ise; **he** uzatılarak okunur.
- Herhangi bir uzatma harfi veya cezimli bir harf varsa; **he** uzatılmadan okunur.

Örneklerle uygulamaları görelim.

Uzatılan He Örnekleri

أُكُلُهُ

Ükülühû

إِنَّهُ

İnnehû

أَمْرُهُ

Emerahû

رُسُلُهُ

Rusülehû

خَلَقَهُ

Halekahû

رَحْمَتُهُ

Rahimehû

مَالُهُ

Mâlühû

وَأَمْرَاتُهُ

Vemraetühû

سَمِعَهُ

Semi'ahû

أَنَّهُ الْحَقُّ

Ennehûl Hakku

بِهِ اللَّهُ

Bihillêhû

لَهُ الدِّينَ

Lehüddîne

- Uzatılması gereken **he**den geçiş yapılan bir kelimeye cezim veya şedde ile bağlanıyorsa; uzatılmadan okunur.

Uzatılmayan He Örnekleri

فَاهُ

Fâhû

أَحَاهُ

Ehâhû

أَبَوَاهُ

Ebevâhû

يَدَاهُ

Yedâhû

أَتَاهُ

Âtâhû

أَنْزَلْنَاهُ

Enzelnâhû

تَجِدُوهُ

Tecidûhû

تُبْدُوهُ

Tübdûhû

أُوتُوهُ

Ûtûhû

فَاكْتُبُوهُ

Fektübûhû

فَكُلُوهُ

Fekülûhû

نَتَلُوهُ

Netlûhû

بَنِيهِ

Benîhi

فِيهِ

Fîhi

أَبِيهِ

Ebîhi

عَنْهُ

'Anhû

تَأْمَنَّهُ

Te'menhû

إِلَيْهِ

İleyhi

عَلَيْهِ

'Aleyhi

مِنْهُ

Minhû

فَنَادَتْهُ

Fenâdethû

❗ Türkçe harfler okunusları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

5.Bölüm

Lâfzatullah

• Kur'ân-ı Kerim'i okuma öğreniminde **Lâfzatullah** başlığı altında, Allâh lâfzının (Celle Celâlühü) okunuşu ele alınır.

• Lâfzatullah'ın **lâmı**, öncesi üstünlü veya ötreli olursa kalın, esreli olursa ince okunur.

Not: Kalın okunan örneklerde, Lâfzatullah'daki çekme işareti kaldırılmış ve öncesindeki **e** sesli harfi, **a** olarak yazılmıştır.

Kalın Okunan Örnekler:

وَاللّٰهِ

Vallâhi

هُوَ اللّٰهُ

Hüvallâhü

بِاللّٰهِ

Billâhi

لِلّٰهِ

Lillâhi

كِتَابُ اللّٰهِ

Kitâballâhi

إِنَّ اللّٰهَ

İnnallâhe

بِسْمِ اللّٰهِ

Bismillâhi

فِي اللّٰهِ

Fillâhi

عَلَى اللّٰهِ

'Alallâhi

أَمْرُ اللّٰهِ

Emrullâhi

قُلِ اللّٰهُ

Kulillâhü

سَبِيلِ اللّٰهِ

Sebîllâhi

Adi ile Okunan Harfler

• Kur'ân-ı Kerim'de bazı sûre başlarında, adı ile okunan özel harfler bulunmaktadır.

• **Mukatta'a Harfleri** de denilen bu harflerin orijinal adlarını bilmek, doğru bir okuyuş için gereklidir. Örneklerle tanıyalım:

الرّ

Elif Lâm Ra

المّ

Elif Lâm Mîm

صّ

Sâd

نّ

Nûn

طه

Tâ Hê

يسّ

Yâ Sîn

حمّ

Ha Mîm

طسمّ

Ta Sîn Mîm

5.Bölüm Harekeli Harfte Nasıl Durulur?

- Okuyuş esnasında, durabileceğimizi gösteren vakıf işaretleri geldiğinde veya nefes alma gerektiğinde, sadece kelime sonlarında duruş yapılabilir.
- Kelime sonundaki harf harekeli ise; harekesi kaldırılır ve harf, cezimli gibi okunur.
- Tenvinli ise; **elif** ile birlikte yazılan **iki üstün**ler kaldırılır. Harf, **üstün** yönünde **elif** diyecek kadar uzatılır. Diğer **tenvin**ler ise, duruşta **cezime** çevrilir. Bazı örneklerle uygulamayı görelim:

Geçildiğinde	Durulduğunda	Geçildiğinde	Durulduğunda
أَحَدٌ	أَحَدٌ	مَوَازِينُهُ	مَوَازِينُهُ
Ehadūn	Ehad	Mevâzînühû	Mevâzînüh
حَبْلٌ	حَبْلٌ	أَبَابِيلُ	أَبَابِيلُ
Hablūn	Habl	Ebâbîle	Ebâbîl
خَيْرًا	خَيْرًا	فَذَلِكَ	فَذَلِكَ
Hayran	Hayrâ	Fezâlike	Fezâlik
تَوَّابًا	تَوَّابًا	صُدُورِ	صُدُورِ
Tevvâben	Tevvâbâ	Sudûri	Sudûr
خُسْرٍ	خُسْرٍ	بِالصَّبْرِ	بِالصَّبْرِ
Husrin	Husr	Bissabri	Bissabr

1 Türkçe harfler okunuşları tam karşılamadığı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

1a. الرَّحِيمِ

1b. الرَّحْمَنِ

1c. بِسْمِ اللَّهِ

2a. أَبَاؤُهُمْ

2b. أَنذَرْتَهُمْ

2c. فَأَغْشَيْنَاهُمْ

3a. فَعَزَّزْنَا

3b. أَحْصَيْنَاهُ

3c. فَبَشِّرْهُ

4a. تَطَيَّرْنَا

4b. طَائِرُكُمْ

4c. فَاسْمَعُونَ

5a. وَفَجَّرْنَا

5b. لِيَأْكُلُوا

5c. أَحْيَيْنَاهَا

6a. يَخْصِمُونَ

6b. لِمُسْتَقَرٍّ

6c. يُحْيِيهَا

7a. مُتَكُونٍ

7b. ذُرِّيَّتَهُمْ

7c. مَلَكَوْتُ

8a. غُفْرَانَكَ

8b. تَبَارَكَ

8c. وَالْحَيَوَةُ

9a. كَرَّتَيْنِ

9b. مَنَاقِبِهَا

9c. فَسَتَعْلَمُونَ

10a. وَالْأَفِيدَةَ

10b. تَدْعُونَ

10c. يَتَسَاءَلُونَ

11a. مُخْتَلِفُونَ

11b. وَالْمَلَائِكَةُ

11c. يَسْأَلُونَكَ

6.Bölüm

Karma Okuma-2

1a. يُذَرِّكَ

1b. يَزَكِّي

1c. مُطَهَّرَةٌ

2a. فَأَنْبَتْنَا

2b. مُسْتَبَشِّرَةٌ

2c. كُورَتْ

3a. وَاللَّيْلِ

3b. وَالصُّبْحِ

3c. فَسَوِّدَكَ

4a. يَمِينِهِ

4b. تَسْنِيمٍ

4c. فَعَدَلَكَ

5a. مَسْرُورًا

5b. جَنَاتٍ

5c. فَبَشِّرْهُمْ

6a. وَالطَّارِقِ

6b. وَالتَّرَائِبِ

6c. رُويْدًا

7a. سَنُقْرِئُكَ

7b. فَذَكِّرْ

7c. فَصَلِّ

8a. وَتَوَاصَوْا

8b. بِالصَّبْرِ

8c. وَالْفَجْرِ

9a. بِالْمَرْحَمَةِ

9b. أُولَئِكَ

9c. فَالْهَمَهَا

10a. فَسَنُيَسِّرُهُ

10b. سَلَامٌ

10c. وَالضُّحَى

11a. لَتَسْأَلَنَّ

11b. فَتَرْضَى

11c. لَشَهِيدٌ

6.Bölüm

Karma Okuma-3

1a. اِهْدِنَا الصِّرَاطَ	1b. صِرَاطَ الَّذِينَ	1c. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
2a. يَشْفَعُ عِنْدَهُ	2b. بَيْنَ أَيْدِيهِمْ	2c. وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
3a. وَهُوَ الْعَلِيُّ	3b. وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ	3c. حَقَّ الْقَوْلُ
4a. وَأَجْرُكُمْ	4b. نُحْيِي الْمَوْتَى	4c. أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ
5a. رَبُّنَا يَعْلَمُ	5b. إِلَّا الْبَلَاغُ	5c. أَقْصَا الْمَدِينَةِ
6a. الَّذِي فَطَرَنِي	6b. وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ	6c. أَفَلَا يَشْكُرُونَ
7a. سُبْحَانَ الَّذِي	7b. خَلَقَ الْأَزْوَاجَ	7c. وَآيَةً لَهُمْ
8a. كَالْعُرْجُونِ الْقَابِصِ	8b. رَزَقَكُمُ اللَّهُ	8c. صَيِّحَةً وَاحِدَةً
9a. مِنَ الْأَجْدَاثِ	9b. وَعَدَ الرَّحْمَنُ	9c. وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ
10a. أَصْحَابَ الْجَنَّةِ	10b. عَلَى الْأَرْائِكِ	10c. سَلَامٌ قَوْلًا
11a. عَدُوِّمُؤْمِنٍ	11b. وَتَكَلَّمْنَا أَيْدِيَهُمْ	11c. وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ

6.Bölüm

Karma Okuma-4

1a. وَقُرْآنٌ مُبِينٌ

1b. أَمَّنَ الرَّسُولُ

1c. كُنْ فَيَكُونُ

2a. وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

2b. وَاعْفِرْ لَنَا

2c. أَنْتَ مَوْلَانَا

3a. بِيَدِهِ الْمُلْكُ

3b. سَبْعَ سَمَوَاتٍ

3c. وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

4a. بِذَاتِ الصُّدُورِ

4b. وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

4c. إِلَى الطَّيْرِ

5a. صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

5b. وَالْجِبَالِ أَوْتَادًا

5c. وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا

6a. وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ

6b. سِرَاجًا وَهَّاجًا

6c. حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا

7a. وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا

7b. تَتَّبِعُهَا الرَّاكِدَةُ

7c. هَلْ أَتَاكَ

8a. مَقَامِ رَبِّهِ

8b. أَنْتَ مُنْذِرٌ

8c. صَبَبْنَا الْمَاءَ

9a. وَزَيَّنَّا أَنْخِلًا

9b. وَأَمِّهِ وَأَبِيهِ

9c. وَإِذَا النُّجُومُ

10a. رَسُولٍ كَرِيمٍ

10b. ذِي الْعَرْشِ

10c. فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ

11a. بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ

11b. كِرَامًا كَاتِبِينَ

11c. خِتَامُهُ مِسْكٌ

6.Bölüm

Karma Okuma-5

1a. وَمَا أَدْرَاكَ

1b. كِتَابَ مَرْقُومٍ

1c. يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ

2a. نَضْرَةَ النَّعِيمِ

2b. حِسَابًا يَسِيرًا

2c. وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

3a. ذَاتِ الْبُرُوجِ

3b. النَّجْمِ الثَّاقِبِ

3c. وَيُسِّرُكَ لِلْيُسْرَى

4a. صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ

4b. عَيْنِ جَارِيَةٍ

4c. وَزَكَاةٍ مَبْنُوءَةٍ

5a. وَإِلَى السَّمَاءِ

5b. وَإِلَى الْجِبَالِ

5c. وَإِلَى الْأَرْضِ

6a. وَتُحِبُّونَ الْمَالَ

6b. يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ

6c. رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً

7a. وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ

7b. وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ

7c. فَكُ رَقَبَةٍ

8a. أَصْحَابِ الْمِيمَنَةِ

8b. وَصَدَقَ بِالْحُسْنَى

8c. وَلَسَوْفَ يَرْضَى

9a. بِنِعْمَةِ رَبِّكَ

9b. وَالتَّيْنِ وَالزَّيْتُونِ

9c. خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ

10a. بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ

10b. بِاسْمِ رَبِّكَ

10c. أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ

11a. لِحُبِّ الْخَيْرِ

11b. بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

11c. فَلْيَسْنَأْ فَسِ الْمُتَنَافِسُونَ

1a.

هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

1b.

لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ

2a.

وَلَا يُؤْدُهُ حِفْظُهُمَا

2b.

مَنْ يَنْ أَيْدِيهِمْ

3a.

مَنْ اتَّبَعَ الذِّكْرَ

3b.

وَحَشَى الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ

4a.

قَالَ يَاقَوْمِ

4b.

لَأَسْأَلَكُمْ أَجْرًا

5a.

غَفَرَ لِي رَبِّي

5b.

وَجَعَلَنِي مِنَ الْمَكْرُمِينَ

6a.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ

6b.

يَا بَنِي آدَمَ

7a.

بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

7b.

فَلَا يَخْزُنكَ قَوْلُهُمْ

8a.

مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ

8b.

وَهُوَ الْخَلَاقُ الْعَلِيمُ

9a.

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

9b.

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

10a.

لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

10b.

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

11a.

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا

11b.

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

1a.

وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

1b.

رَبَّنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا

2a.

وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

2b.

فَلْيَلَا مَا تَشْكُرُونَ

3a.

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

3b.

عَنِ النَّبِإِ الْعَظِيمِ

4a.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

4b.

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

5a.

ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ

5b.

فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ

6a.

وَإِذَا الْحِجَّةُ أَزْلَفَتْ

6b.

إِنَّ الْأَبْرَارَ أَفْى نَعِيمٍ

7a.

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ

7b.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

8a.

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

8b.

ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ

9a.

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ

9b.

فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ

10a.

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ

10b.

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى

11a.

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى

11b.

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ

1a.

وَالْأَخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى

1b.

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

2a.

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ

2b.

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

3a.

يَتِيمًا إِذْ مَمَرْتَهُ

3b.

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰهَا

4a.

يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ

4b.

إِن مَّعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

5a.

عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

5b.

فَاقْرَأْ وَامَّا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

6a.

فَيَقُولُ هَآؤُمِ اقْرَءُوا كِتَابِيَهٗ

6b.

وَأْمُرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

7a.

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ

7b.

وَأَنْ أتلُو الْقُرْآنَ

8a.

وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ

8b.

وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ

9a.

ذَٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا

9b.

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ

10a.

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

10b.

سَنَقْرَأُكَ فَلَا تَنْتَسِي

11a.

هَٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

11b.

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

6. Bölüm

Okunuş Anahtarı-1

Karma Okuma-1

1a. Errahîmî	1b. Errahmâni	1c. Bismillâhi
2a. Âbûühüm	2b. Eenzertehüm	2c. Feogşeynâhüm
3a. Fe'azzeznâ	3b. Ehsaynâhü	3c. Febeğşirhü
4a. Tetayyemâ	4b. Tâiruküm	4c. Fesme'ünî
5a. Vefeccemâ	5b. Ujye'küllü	5c. Ehjeynâhâ
6a. Yehassemüne	6b. Umüstekarrin	6c. Yühÿhâ
7a. Müttekiüne	7b. Zümüyeteühüm	7c. Melekûtü
8a. Güfrâneke	8b. Tebârake	8c. Velhayâte
9a. Kerateynî	9b. Menâkibihâ	9c. Feseta'lemüne
10a. Vel'ef'idete	10b. Tedde'üne	10c. Yetesâelüne
11a. Muhtelifüne	11b. Velmeîâketü	11c. Yes'elüneke

Karma Okuma-2

1a. Yüdrîke	1b. Yezzekkâ	1c. Mutahheratîn
2a. Feenbetnâ	2b. Müsteğşiratün	2c. Küvvirat
3a. Velleyli	3b. Vessubhî	3c. Fesevvâke
4a. Biğemînihî	4b. Tesnîmin	4c. Fe'adeleke
5a. Mesrûran	5b. Cennâtün	5c. Febeğşirhüm
6a. Vettâriku	6b. Vetterâbî	6c. Ruveyden
7a. Sensukrûke	7b. Fezekkîr	7c. Fesallâ
8a. Vetevâsav	8b. Bissabri	8c. Velfecri
9a. Bîlmerhameti	9b. Üläike	9c. Feelhemehâ
10a. Fesenüjessiruhü	10b. Selâmün	10c. Vedduhâ
11a. Letüs'elünne	11b. Feterdâ	11c. Legehîdün

Karma Okuma-3

1a. İhdinessirâta	1b. Sırâtâleziine	1c. Gayrîl mağdûbî
2a. Yeğfe'u 'indehü	2b. Beyne eydihim	2c. Vesî'e kürsiyyühü
3a. Vehûvel 'Alyÿÿü	3b. Velkur'ânîl hakîmî	3c. Hakkal kavîl
4a. Veccin kerîmin	4b. Nuhÿl mevâ	4c. Eshâbel karyeti
5a. Rabbûnâ ya'lemü	5b. İlâel belâgu	5c. Eksal medîneti
6a. Ellezî fetarani	6b. Velleyhi türce'üne	6c. Efelâ yeşkürüne
7a. Sübhânellezî	7b. Halekal evvâce	7c. Veğyetün lehüm
8a. Kel'urcûnîl kodîmî	8b. Razekamülîlâhü	8c. Soyhaten vâhîdeten
9a. Minel ecâzâi	9b. Ve'ademrahmânü	9c. Vesadekal mürselüne
10a. Eshâbel cenneî	10b. 'Alel erâkî	10c. Selâmün kavlen
11a. 'Adüvvün müblin	11b. Vetükelîlîminâ eydihim	11c. Veteğhedü ercülühüm

Karma Okuma-4

1a. Vekur'ânün müblin	1b. Amenerrasülü	1c. Kün feyekünü
2a. Velleykel mesîru	2b. Vagfir lenâ	2c. Ente Mevânâ
3a. Biğedihîl mülkü	3b. Seb'a semâvâtîn	3c. Vecurun keblun
4a. Bizâtissudûri	4b. Velteğhinnüşûru	4c. İlettağri
5a. Sırâten müstekîm	5b. Velcibâle evvâden	5c. Veholâknâküm evvâcen
6a. Vecce'âlnelleyli	6b. Sırâcen vehhâcen	6c. Hadâika vee'anâben
7a. Vessâbihâtî sehan	7b. Tebbe'uherrâdifetü	7c. Hel etâke
8a. Mekâme Rabbihî	8b. Ente Münziru	8c. Sababnel mâe
9a. Vezeytünen venahlen	9b. Veümmeihî veebîhi	9c. Velzennâcümü
10a. Rasûlin kerîmin	10b. Zî'arşî	10c. Feeayne tezhebüne
11a. Birabbikel Kerîmî	11b. Kîrâmen kâtîbine	11c. Hâzmühü miskün

6. Bölüm

Okunuş Anahtarı-2

Karma Okuma-5

1a. Vemâ edrâke	1b. Kitâbün merkûmûn	1c. Yeşhedühûl mukarrabûne
2a. Nadratenne'îmi	2b. Hisâben yesîran	2c. Ve'amîüssâlihâi
3a. Zâtil bürûc	3b. Enneccmüssâkibû	3c. Venüyessînike ilâyûsrâ
4a. Suhufi lîbrâhîme	4b. 'Aynûn câriyetün	4c. Vezerâbiyyû mebsûsetün
5a. Vellesemâi	5b. Velîel cibâli	5c. Velîel Erd
6a. Vetühbbûnel mâle	6b. Yetezekkerul insânû	6c. Râdiyeten merdiyyeten
7a. Velisânen veşefeteyni	7b. Vehedeynâhünneceyni	7c. Fekkû rokabetin
8a. Eshâbûl meymeneti	8b. Vesaddeka bilhusnâ	8c. Velesevfe yerdâ
9a. Binî'meti Rabbike	9b. Vettîni vezzeýtûni	9c. Holaknel insâne
10a. Bişhakkimil Hâkimîne	10b. Bîşmi Rabbike	10c. Ahseri takvîmin
11a. Lihubbil hayri	11b. Biizni Rabbihim	11c. Felyetenâfesil mütenâfîsüne

Karma Okuma-6

1a. Hüvel Hayyül Kayyûmâ	1b. Lâ te'hezûhü sinetün velâ nevmûn
2a. Velâ yeâdûhûl hîzfuhûmâ	2b. Min beyni eydühim
3a. Merittebe'azzikra	3b. Vehaşiyerrahmâne bil gaybi
4a. Kâle yâ kavmi	4b. Lâ es'elüküm ecran
5a. Gâfere lî Rabbî	5b. Vecce'âleni minel mükramine
6a. Venüfîha fissûri	6b. Yâ benî Âdeme
7a. Bimâ kânû yeksîbûne	7b. Felâ yahzûnke kavîhûm
8a. Mineşşeceril ahdarî	8b. Vehüvel Hallâkul 'Âlimû
9a. Lâ ilâhe illâ Hûve	9b. 'Âlimül gaybi veşşehâdeti
10a. Lehül esmâül husnâ	10b. Vehüvel 'Azîzul Hâkimû
11a. Rabbenâ lâ tühzûnâ	11b. Vehüve 'âlâ külli şey'in Kadîrun

Karma Okuma-7

1a. Vehüvel 'Azîzul Gâfurû	1b. Zeyyennessemâeddünyâ
2a. Vehüvellatîfûl Hâblû	2b. Kâllen mâ teşkürüne
3a. İn küntüm sâdikîne	3b. 'Aninnebeil 'Azîmi
4a. İnne lîmüttekîne mefâzen	4b. Rabbissemâvâti vel'erdî
5a. Zâlikel yevmül hakkû	5b. Fî suhufin mükerrametin
6a. Veizel cennetü üzfîfet	6b. İnnel ebrâra lefî na'imîn
7a. Velkameri izetteseka	7b. İnnelezzîne âmenû
8a. Min tahtihel enhârû	8b. Zâlikel fevzül kebîrû
9a. Zül 'arşil Mecîdû	9b. Fî levhin mahfûzin
10a. Sebbihisme Rabbike	10b. İnnehû ya'lemül cehra vemâ yahtû
11a. Kad efleha men tezekkâ	11b. Vezekerasme Rabbihî

Karma Okuma-8

1a. Vel âhetü hayrun ve ebkâ	1b. Fî cennetin 'âliyetin
2a. Vevâlidin vemâ veledê	2b. Elem nec'ol lehû 'ayneyni
3a. Yedîmen zâ makrabetin	3b. Vennehâri izâ celâhâ
4a. Yûlâ mâlehu yetezekkâ	4b. İnne me'al 'usri yûsran
5a. 'Allemel insâne mâ lem ya'lem	5b. Fakraû mâ teyessera minel Kur'ânî
6a. Feyekûlû hâdümukraû kitâbiyeh	6b. Veûmirû en ekûne minel müslîmine
7a. Efelâ yetedebberûnel Kur'âne	7b. Veen etüvel Kur'âne
8a. Vemâ kunte tetlû min kablihî min kitâbin	8b. Vemâ tevfik ilâ bilâhî
9a. Zâlike min fadlillâhî 'aleyne	9b. İnnelezzîne yetlûne Kitâbâllâhî
10a. 'Aleyhi tevekkeltû veileyhi ünûb	10b. Senurûkûke felâ tensâ.
11a. Hâzâ min fadli Rabbî	11b. Rodiyâllâhû 'anhûm veradû 'anhû

❗ Türkçe harfler okunuşları tam karşılamağı için mutlaka seslendirmelerden destek alınız.

7. Bölüm

Resimli Okuma

- Aşağıda verilen Kur'an lâfızlarını, resimler ve çözümleyici bilgiler yardımıyla okuyalım.

سَنَابِلَ

Senâbile

Başaklar

وَرْدَةٌ

Verdeten

Gül

الطَّيْرُ

Ettayru

Kuş

شَجَرَةٌ

Şeceratün

Ağaç

الْعَنْكَبُوتُ الْبَحْرُ - الْفُلُكُ

El Bahru-El Fülkü

Deniz-Gemi

El 'Ankebûtü

Örümcek

بَرْقٌ

الْجِبَالُ

Berkun

Şimşek

El Cibâlû

Dağlar

7. Bölüm

Tanımalı Okuma

- Aşağıda verilen Kur'an lâfızlarını, çözümleyici bilgiler yardımıyla okuyalım.

اللَّهُ

Okunuşu

Allâhu

Anlamı

Allah (Celle Celâlühü)

الْإِنْسَانِ

El İnsâne

İnsanı

خَلَقَ

Haleka

Yarattı

الْقُرْآنِ

El Kur'âne

Kur'ânı

عَلَى مُحَمَّدٍ

'Alâ Muhammedin

Muhammed'e (Sahâbâsına veya vesilelerine)

أَنْزَلَ

Enzele

İndirdi

دِينًا

Dînen

Din olarak

الْإِسْلَامِ

El İslâme

İslâmı

مِنَّا

Minnâ

Bizden

يَقْبَلُ

Yakbelü

Kabul eder

Tecvid

- Kur'an-ı Kerim'in okunuşunda takip edilen usul ve ölçüler, bizzat Peygamber Efendimiz **Hz. Muhammed** (Sallallâhu 'aleyhi vesellem) tarafından âyetlerin kendisine indirildiği şekliyle tespit edilmiş olup günümüze kadar aynı şekilde aktarılmıştır.
- Bu usul ve ölçüler, daha sonra âlimler tarafından derlenmiş, **kıraat** ve **tecvid** kuralları olarak sistemleştirilmiştir. Günümüzde, bizler de dahil olmak üzere, Müslümanların büyük çoğunluğu, **Kur'an-ı Kerim'i**, **Hafs'ın İmam Asım'dan** naklettiği sistem ve ölçülerle okumaktadır.
- Kur'an-ı Kerim birtakım harflerinin aslına uygun okunuşları ve okuma esnasında uyulması gereken usul ve ölçülerini **tecvid** ilmi, belli başlıklar altında inceler. Burada, özet hâlinde bu kurallardan bahsedeceğiz.
- Tecvid kuralları sadece Kur'anı Kerim okurken uygulanır. Diğer Arapça metinler için böyle bir gereklilik yoktur.

Kalın ve İnce Harf Uygulamaları

28 Kur'an harfini tanıırken, 7'sinin kalın ve geriye kalan 21'inin de ince olarak kabul edildiğini görmüştük. Burada ise, uygulama ile ilgili olarak, kalın harfler için kullanılan **istifâ** ve ince harfler için kullanılan **istifâl** sıfatlarının rollerine işaret edeceğiz.

İstifâ harfleri: (خ ص ض غ ط ق ظ)

İstifâl harfleri: 28 harften geriye kalan diğer harfler. (Ra (ر) ve lâm (ل) harflerinin kalın okunduğu özel durumlar hariç.)

Mahrecinden (çıkış yerinden) sağlıklı olarak çıkan harf, bu sıfatları da kazandırarak ağızdan çıkarsa, ancak o zaman gerçek kalınlığı veya inceliği ile ifade edilmiş olabilir. Uzman bir kişi denetiminde protik yapma ihtiyacı, bu konuda daha da öne çıkmaktadır. Uygulamanın, yazılı olarak sadece tarifini yapabildiğimizden, seslendirme desteği almayı ihmal etmeyiniz.

Harflerin her türlü hareke ve sükûn durumlarında, **istifâ** ve **istifâl** sıfatlarını göstermek gerekmektedir. Ancak, bu farkın daha kolay kavranabilmesi için, her harfin önüne **elif** getirerek yapacağımız bir uygulama ile yetineceğiz.

İstifâ yukarı kaldırmak, yükseltmek demektir. Kalın harflerde, üst çenenin de açılmasıyla, dil yukarı doğru kaldırılır ve ses, ağız doldurarak yukarı yönelir.

8. Bölüm

Tecvid

Kalın harflerde **istifâ** uygulaması:

حَا صَا ضَا غَا طَا قَا ظَا

Istifâ ise, aşağı indirmek, alçaltmak demektir. İnce harflerde, üst çene sabit kalırken, sadece alt çene aşağı doğru açılır ve dil alt damağa yaklaşılarak, ses aşağı yönelir.

İnce harflerde **istifâ** uygulaması:

ءَا بَا تَا جَا حَا دَا ذَا زَا سَا
شَا عَا فَا كَا لَا مَا نَا وَا هَا يَا

MED (Uzatma)

Med Harfleri: Harekesiz (ا) (و) (ي) med harfleridir. Med harfleri, önceki harfin harekesini bir **elif** miktarı uzatır. Bu konuyu örnekleriyle daha önce görmüştük.

Med Sebepleri: Bazı durumlar vardır ki daha fazla uzatmayı gerektirir. Buna kısaca **sebebi med** (uzatma sebebi) denir. **Sebebi med** iki tanedir.

1. Hemze
2. Sükûn

MED ÖLÇÜLERİ

- **Sebebi med** bulunmaksızın, sadece med harfinin olduğu durumlarda, uzatma ölçüsü sabittir ve kullanılan en yaygın birim, **1 elif** miktardır. Bu miktarın zaman değeri olarak karşılığı ise, iki hareketin tam manasıyla telâffuzunda geçen süredir. Yani iki hareke = **1 elif** miktardır. İleride gunne süresi olarak da kullanacağımız bu ölçü, ortalama olarak 1 saniyeye yaklaşık bir zamandır.
- **Asli med** ölçüsü olarak kabul gören **1 elif** miktarı, **kasır** mertebesinin ölçüsüdür. En kısa med mertebesi olarak kullanılan **kasır**, bu anlamda hiç uzatmamak değil, aksine **1 elif** miktarı uzatmak demektir.
- Med harflerinden sonra, hemze veya sükûn gelmesi sebebiyle daha fazla uzatmayı gerektiren ve genel olarak **terî med**ler dediğimiz med çeşitlerinde kullanılan ölçülerin yorumlanması da şu şekildedir:

Tecvid ilmiyle meşgul olan âlimlerin bir kısmı, **kasır** üzerine ilâve edilen her **elif** miktarını yine 2 hareke ile ifade ederken, bir kısmı da hareke ölçüsünü kullanmayıp, onun yerine hareke değerindeki her kademeyi, **elif** olarak ifade etmeyi tercih etmişlerdir. Bizde de, bilinen yaygın uygulamaya bu şekildedir. Değişen şey, sadece, hareke yerine **elif** teriminin kullanılması olmuş fakat zaman değeri değişmemiştir. Buna göre kullandığımız med mertebeleri ve ölçüleri şöyledir:

Kasır : 1 elif = 2 hareke (Yaklaşık 1 saniye)

2 elif = 3 hareke

Tevassut: 3 elif = 4 hareke (Yaklaşık 2 saniye)

4 elif = 5 hareke

Tul : 5 elif = 6 hareke (Yaklaşık 3 saniye)

MED ÇEŞİTLERİ

• Med harfinden sonra **hemze** veya **sûkûn** gelmezse, **med** harfinin tabiatı gereği 1 elif miktarı uzatıldığını ve buna aslî med dendiğini gördük. Bir diğer adı da **meddi tabii**dir. (**تَوَجَّهًا**) örneğinde her üç harfin de arka arkaya, üç **meddi tabii**yi gerçekleştirdiğini görüyoruz.

Med'leri uzatma sebebine göre iki grupta toplayabiliriz:

1. Uzatma sebebi hemze olan med'ler.
2. Uzatma sebebi sükûn olan med'ler.

1. Uzatma Sebebi Hemze Olan Med'ler:

a. Meddi Muttasıl: Bitişik med demektir. Med harfi ile hemze aynı kelimede yan yana olursa **meddi muttasıl** olur: (**الْمَلَكَةُ - تَبَى - عَوَّة**) gibi. **Meddi muttasıl**ı kasırla okumak caiz değildir. **4 elif** miktarı uzatılır.

b. Meddi Munfasıl: Aynı med demektir. Med harfi ile hemze aynı kelimelerde yan yana olursa **meddi munfasıl** olur. (**يَا أَيُّهَا النَّاسُ - إِنِّي آخِذٌ**) gibi.

Kasırla okumak caiz olmakla birlikte beraberinde dikkat edilmesi gereken bazı ek bilgiler gereklidir. Bunlar detay bilgiler olduğu için buraya almıyoruz. **Meddi munfasıl**ı, **4 elif** miktarı uzatarak okumayı tercih edelim.

- Hemze, harekeli **elîf** (**ا**) veya (**أ**) şeklinde yazılabilir. Daha önce, "Harflerin Bitişmesi" konusunda elîfin bütûn yazılış şekillerini görmüştük.
- Arapça bilmeyenlerin bitişik ve ayrı kelimeleri tanımada zorluk olabilir. Bu sebeple **meddî muttasıl** ile **meddî munfasıl** birbirinden ayırt edebilmek için, ülkemizde yaygın olan Kur'ân nüshalarında görülen ve pratikte kolaylık sağlayacak şu hususa dikkat edilebilir:
- Harfi medden sonra gelen **hemze** (**ء**) şeklinde yazılmışsa **meddî muttasıl**, (**ا**) şeklinde yazılmışsa, **meddî munfasıl**dır.

2. Uzatma Sebebi Sükûn Olan Med'ler:

- Bir harfte, cezim veya şeddenin bulunması, onun sükûn işareti taşıdığını gösterir. İki cezimli, ikincisi harekeli aynı iki harf, birlikte tek harf olarak şedde ile gösterildiğinden, o da sükûn işareti olarak kabul edilir: (**ل** + **ل** ← **ل**)

Bir kelime sonunda sükûn ya lâzımı olur ya da anzî olur. Lâzımı olması demek geçildiğinde ve durulduğunda değişmeyen, sabit kalan sükûn demektir. Bu yüzden en kuvvetli med sebebidir.

Anzî sükûn ise; geçiş hâlinde yokken, durulduğunda, vakıf gereği ortaya çıkan sükûndur.

a. Meddî Lâzım: Med harflerinden sonra sebebi med olarak sükûnu lâzım gelirse **meddî lâzım** olur.

Meddî lâzımın, kelime veya harfte oluşmasına ve taşıdığı sükûn işaretine göre çeşitli tanımlamalar yapılır. Buna göre;

1. Meddî lâzım kelime olur ve sükûn işareti şedde olursa, **meddî lâzım kelime** **musakkale** olur. Bunun anlamı "kelime şeddeli meddî lâzım" demektir: (**وَالضَّالِّينَ**) gibi.
2. Meddî lâzım kelime olur ve sükûn işareti cezim olursa, **meddî lâzım kelime** **muhaffefe** olur. Bunun anlamı "kelime cezimli meddî lâzım" demektir: (**قَرْنَ**) gibi.
3. Kur'ân-ı Kerim'de bazı sûre başlarında, okunuş yönüyle özel harfler bulunmaktadır. "**Mukatta'a Harfleri**" de denilen bu harflerin orijinal adlarını bilmek, sağlıklı bir okuyuş için gereklidir: (**اَلَمْ**) **Elif Lâmi Mim** Görüldüğü gibi, (**اَلْمُلَاقِيْمَ**) şeklinde okurken, **lâm** harfinin ortasındaki uzatma harfi olan **elîf** ve **lâm** ile **mîm** harfi arasında, bitişmeden dolayı ortaya çıkan şedde, telâffuzda belirgindir. İşte, **meddî lâzımın** harfte şedde ile oluşmasından dolayı, **meddî lâzım harfi musakkale** denmiştir.

4. Aynı örnek ve okunuşa dikkat edilirse, sondaki **mîm** harfinin telâffuzunda, uzatma harfi **ye**’ den sonra cezim varmış gibi sükûn ifadesi belirgindir. Böylece, meddî lâzımın harfte cezim ile oluşmasından dolayı da, **meddî lâzım harfi muhaffefe** denmiştir.

• Yukarıda geçen isimlendirmeleri ezberlemek, pratikte çok önemli değildir. Önemli olan meddî lâzımı tanıyabilmek ve gereğini yerine getirmektir.

Bütün meddî lâzım çeşitleri, en az meddî muttasıl kadar uzatılmalıdır. Medde sebep olması yönüyle, sükûnu lâzım, hemzeden daha kuvvetli olduğundan meddî muttasıldan biraz fazla çekilmesi daha uygundur. 4 veya 5 elif çekimlidir.

b. Meddî Ânz: Med harflerinden sonra sebebi med olarak sükûnu ânz gelirse meddî ânz olur. (**أَعْلَيْنِ**) gibi.

• Her meddî ânz, geçildiğinde meddî tabîye dönüşerek sadece 1 elif miktarı uzatılır.
• Meddî ânz, oluştuğu kelimenin son harekesine göre değişik uzatma ölçüleri ve bazı özel vecihlerle okunur. Şimdi örnekleriyle bunları görelim:

1. Son harfi üstünlü meddî ânz: (**أَفْتَبِمِ**) gibi;

• 1 'den 5 elife kadar herhangi bir ölçü ile uzatılabilir.

2. Son harfi esreli meddî ânz: (**تَوَمَّ الْبَيْنِ**) gibi;

• Yine 1 'den 5 elife kadar herhangi bir ölçü ile uzatılabilir.

• Ayrıca sadece **kasır** ile **ravm** yapılır.

Ravm: Harekeyi düşük bir perdeden, hafif bir sesle ifade etmektir.

3. Son harfi ötreli meddî ânz: (**أَشْعَبُ**) gibi;

• Bu da, 1 'den 5 elife kadar herhangi bir ölçü ile uzatılabilir.

• Sadece kasır ile ravm yapılır.

• Ayrıca, her uzatma ölçüsü ile birlikte **ışmâm** da yapılabilir.

Burada **ışmâm**, harfte sükûn üzere durduktan sonra, sessiz olarak dudakları ötre yönünde uzatmak ve böylece âdeti harekeye işaret etmektir.

• Meddî ânzda son harf (**ق ط ب ج د**) harflerinden biri ise, kalkaleden dolayı, **ravm** ve **ışmâm** yapılmaz. (Kalkale için ilgili konuya bakınız.)

• Okuyuşta, uygulanması caiz olan meddî ânz şekillerinden sadece biri tercih edilir.

8. Bölüm

Tecvid

c. Meddi Lin: Bu medde, uzatma harfleri yerine, **lin harfleri** devreye girmiştir. **Lin harfleri**, öncesi üstünlü olan cezimli **vâv (و)** ve **ye (ي)**'dir.

● Lin harfinden hemen sonraki harfte durulursa **meddi lin** olur: (وَالْعَصْبِ) örneğinde olduğu gibi.

● Mukatta'a harfi olarak Kur'an-ı Kerim'de, iki yerde bulunan (عَيْن) 'lardaki sükûn hariç, diğer bütün meddi lin sükûnları âzâzdir.

● Meddi ânz için geçerli olan bütün tarzlar, son harfin harekesine göre meddi lin için de geçerlidir.

He (هـ) 'nin Okunuşu

● Konumuz, sadece kelime sonunda bulunan ve kendi dilinde zamir yerine kullanılan **he (هـ)** harfinin özel bir okunuşudur.

● Kur'an yazısında **hüve (هُوَ)** kelimesi, bir önceki harfe bitişirken bazen **vâv (و)** 'sız olarak sadece **he (هـ)** ile gösterilir: (لَهُ عَلَيْهِ) gibi. Bu durumda:

● Önceki harf harekeli ise; he uzatılarak okunur. Bu durumda sanki önünde gizli bir **vâv** veya **ye** varmış gibi olur. Bazı Kur'an nüshalarında bu durumu yazılı olarak görülebilir

● Eğer öncesinde, herhangi bir uzatma harfi veya cezimli bir harf varsa; he uzatılmadan, sadece harekesi ile okunur.

● Uzatılan **he** 'den sonra hemze gelirse, meddi munfasil olur ve 4 elif miktan uzatılır.

Uzatılan He Örnekleri:

صَاحِبُهُ رَبِّهِ أَسْلِمَ فَأَكْرَمَهُ عَهْدَهُ أَمْ عِلْمُهُ إِلَّا

● Öncesi harekeli olduğu için uzatılan bu **he**, geçiş yapılan bir kelimeye cezim veya şedde ile bağlanırsa; uzatılmadan okunur. Örnekler:

أَنَّهُ الْحَقُّ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ نَفْسَهُ اتَّبَعَاءَ لَهُ الْمُلْكُ عِلْمُهُ اللَّهُ

Uzatılmayan He Örnekleri:

فَأَكْثَبُوهُ عَلَيْهِ مِنْهُ وَإِلَيْهِ حَمَلَتْهُ يَدَيْهِ

Tervin ve Cezimli Nûn İle İlgili 4 Kural

Tervinli harfin, sonunda sanki cezimli bir **nûn** (ن) varmış gibi okunduğunu daha önce görmüştük: (**en**, **in**, **ün** gibi). **Tervin**, bu yapısı sebebiyle, **cezimli nûn** ile ilgili 4 kurala ortak olmuştur.

Tervin veya **cezimli nûn**dan sonra gelebilecek 28 Kur'an harfini, ilgili kuralları ile birlikte şu şekilde gruplandırabiliriz:

1. İzhar (ا ه ح خ غ غ) ile)
2. İdgam (ي ر م ل و ن) ile)
3. İktilâb (ب) ile)
4. İhtlâ (Geriye kalan 15 harfle)

Şimdi sırasıyla bunların tariflerini ve uygulamalarını görelim:

1. İzhar (اَلِإِظْهَارِ)

Açığa çıkarmak, göstermek manalarına gelir. Tervin veya cezimli nûn'dan sonra (ا ه ح خ غ غ) harflerinden biri geldiğinde nûn sesi net bir şekilde çıkarılır. **Nûn** sesinde tutma, bekleme yapılmaz. 6 **izhar harfinin** hepsi de boğazdan çıkan harflerdir.

Örnekler:

İzhar Harfi	Cezimli Nûn Örneği	Tervin Örneği
أ	مِنْ أَلْفٍ	كُفُّوا أَعْدَٰ
ه	إِنْ هُوَ	سَلَامٌ هِ
ع	مِنْ عَيْنٍ	وَلَيْلٍ عَشْرِ
ح	وَأَنْحَرُ	عِظَاءَ حِسَابًا
غ	مِنْ غَائِبَةٍ	أَجْرٍ غَيْرِ
خ	مِنْ خَوْفٍ	ذَرَّةٍ خَيْرًا

8. Bölüm

Tecvid

2. İdgam (الْإِدْغَامُ):

İdgam, katmak, bir araya getirmek demektir. Önce gelen cezimli harf, harekeli ikinci harfe katılarak, şeddelli tek harf gibi okunur. Burada ise; tenvin veya **cezimli nûndan** sonra (ي ر م ل و ن) harflerinden biri geldiğinde, **nûn** bu harfe katılır ve onu şeddelli gibi okutur: (مِنْ لَدُنْكَ → مِلْدُنْكَ) İdgam ancak iki kelime arasında yapılabilir. **Tenvin**, sadece kelime sonunda olduğuna göre, **cezimli nûnun** da ilk kelimenin sonunda ve idgam harflerinin de ikinci kelimenin başında olması gerekmektedir.

(يَوْمُئِذٍ) kelimesi ile bir arada ifade edilebilen bu 6 harf, uygulama yönünden iki gruba ayrılır:

a. İdgam Me'algunne (الْإِدْغَامُ مَعَ الْغُنَّةِ): İdgamdaki harf kaynaşması esnasında, genizden gelen sesin bir elif miktar tutulmasına **İdgam me'algunne** (gunneli idgam) denir.

Tenvin veya cezimli nûndan sonra, kısaca (يَوْمُ) kelimesi ile ifade edilen (ي ن م و) harflerinden biri geldiğinde **İdgam me'algunne** (gunneli idgam) olur.

Örnekler:

İdgam Me'algunne Harfi	Cezimli Nûn Örneği	Tenvin Örneği
ي	وَمَنْ يَعْمَلْ	يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ
ن	مِنْ نَفْسٍ (İdgam misteyn me'algunne de denir.)	يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ
م	مِنْ مَسَدٍ	رَاضِيَةٌ مَرْضِيَّةٌ
و	مِنْ وَلِيٍّ	لَهَبٍ وَتَبَّ

Eğer cezimli **nûndan** sonra (ي ن م و) harflerinden biri aynı kelimede yan yana gelirse idgam yapılmaz, **nûn** ızhâr ile okunur. (بَبَائٍ أَلْدَلْنَا قَتَوْنَا صَبَوْنَا) kelimelerinde olduğu gibi.

b. İdgam Bilâgunne (الْإِدْغَامُ بِلَا غُنَّةٍ): Gunnesiz idgam demektir. Gunnesiz idgamda **nûn** sesi hiç çıkarılmaz, **nûn** harfinde bekleme yapılmadan idgam harfi şeddelli okunur ve geçerli.

❶ Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınız.

8. Bölüm

Tecvid

Tenvin veya **cezimli nûndan** sonra kısaca (نُرْ) kelimesi ile ifade edilen (ل ر) harflerinden biri geldiğinde **idgam bilâgunne** olur.

Örnekler:

İdgam Bilâgunne Harfleri	Cezimli Nûn Örneği	Tenvin Örneği
ل	يَكُنْ لَهُ	وَيْلٌ لِّكُلِّ
ر	أَنْ رَأَاهُ	عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ

3- İklâb (اِئْثَابُ):

İklâb, çevirmek, değiştirmek demektir. İklâb harfleri (ب)'dir. **Tenvin** veya **cezimli nûndan** sonra (ب) harfi gelirse, (م)'e çevrilir.

Cezimli mîm (م) hâline dönüştürülen harf, **ihfa** ile okunur:

(مِمَّ نَجَلٌ → مَن نَجَلٌ gibi)

Ihfa, gizlemek manasına gelir. **Izhar** ile **idgam** arası bir sestir. Uygulama şu şekilde yapılır: **Mîm**'in **izhar** olmaması için dudaklar birbirine bastırılmaz. Mahrecinden uzaklaşmamak için de arası açılmaz. Değme noktasında hafifçe tutularak **gunne** ile **ihfa** yapılır ve peşinden (ب) harfleri net bir şekilde ifade edilir. Sağlıklı bir uygulama için bire bir çalışma yapmak veya seslendirmeden destek almak gereklidir.

İklâb örnekleri:

İklâb Harfleri	Cezimli Nûn Örneği	Tenvin Örneği
ب	مِنْ بَعْدِ	سَمِيعٌ بَصِيرٌ
	لَيُبَدِّلَنَّهُ	رُوحٌ يَهْبِيجُ

4- İhfâ (اِلْخَفَاءُ):

İhfanın gizlemek manasına geldiğini ve izhar ile idgam arası bir ses olduğunu öğrenmiştik. **Tenvin** veya **cezimli nûndan** sonra, geriye kalan 15 harften biri geldiğinde **gunne** ile birlikte **nûn** gizlenerek okunur. Bu harfler sırasıyla şunlardır: (ت ث ج ذ ز س ش ص ض ط ظ ق ك)

Uygulama esnasında, dili, **nûn**'un mahrecine götürerek izharını yapmaktan kaçınmalıdır.

1 Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınır.

8. Bölüm

Tecvid

Gunne süresi, ortalama bir **elif** diyecek kadar geçen zamandır. **Gunne**, genizden çıkan bir ses olmakla birlikte, yapısının gereği olarak, kendinden sonraki harfin mahrecine uyum sağlar. Uzatma harfi olarak **elif**, nasıl ki kendinden önceki harfin kalınlık ve inceliğine uyum sağlıyorsa (**ق - ع** gibi), **gunne** için bunun tersi bir durum söz konusudur. Uygulamada bu hususlara da dikkat edilmelidir.

Alfabetik Sırasıyla İhtâ Örnekleri:

İhtâ Harfi	Cezimli Nûn Örneği	Tenwin Örneği
ت	مَنْ تَابَ	جَنَاتٍ تَجْرِي
ث	مِنْ ثَمَرِهِ	ثَرَابٍ ثُمَّ
ج	وَمِنْ جَهَنَّمَ	عَيْنٌ جَارِيَةٌ
د	مِنْ دِيَارِكُمْ	كَوْكَبٍ دُرِّيٍّ
ذ	مُنْذِرٌ	نَفْسٍ ذَائِقَةٍ
ز	مَنْ زَكَّيْهَا	غُلَامًا زَكِيًّا
س	مَنْ سَبَقَ	بَشَرًا سَوِيًّا
ش	لِمَنْ شِئْتَ	عَفْوَ شَكُورٌ
ص	فَأَنْصَبْ	عَمَلًا صَالِحًا
ض	عَنْ ضَيْفِهِ	قُوَّةً ضَعُفًا
ط	مِنْ طَيِّبَاتٍ	كَلِمَةً طَيِّبَةً
ظ	وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ	ظِلًّا ظَلِيلًا
ف	مِنْ فِقَةٍ	يَتِيمًا فَالْوِي
ق	مِنْ قَبْلِ	وَقَتِّحْ قَرَبٌ
ك	مِنْ كُلِّ	كِتَابٍ كَرِيمٍ

❗ Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınır.

8. Bölüm

Tecvid

Cezimli Mim İle İlgili 3 Kural

Cezimli mimden sonra gelebilecek 28 Kur'an harfini, ilgili kuralları ile birlikte şu şekilde gruplandırabiliriz:

1. Dudak ihfâsı (ب ile)
2. İdgam misleyn me'algunne (م ile)
3. Dudak izharı (Geriye kalan harflerle)

Şimdi sırasıyla bunların tariflerini ve uygulamalarını görelim:

1. Dudak İhfâsı (الْإِخْفَاءُ الشَّفْوِيُّ)

Cezimli mimden sonra (ب) harfi gelirse **dudak ihfâsı** olur. **Mim**, dudak harfi olduğu ve **mim**in gizlenmesi de dudakta yapıldığı için bu isim verilmiştir.

İklâb konusunu incelerken, (ب) harfinden önce gelen **cezimli nûn** ve **tervinin**, **cezimli mîme** (م) çevrildiğini ve **ihfâ** ile okunduğunu görmüştük. Burada ise **mim**in kendisi bulunduğundan, çevirmeye gerek kalmadan, doğrudan **ihfâsı** yapılır, yani gizlenerek okunur. **İklâb**daki uygulama ile aynıdır.

Dudak İhfâsına Örnekler:

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ

عَلَيْهِمْ يَوْكِلَ

وَهُمْ بِرَبِّهِمْ

2. İdgam Misleyn Me'algunne (الْإِدْغَامُ الْمُتَعَاتِلَيْنِ مَعَ الْغَنَةِ)

Cezimli mimden (م) sonra, harekeli **mim** (م) harfi gelirse **ıdgam misleyn me'algunne** olur. **Şeddeli mim** olarak, **gunne** ile okunur.

Örnekler:

أَنفُسِهِمْ مُلَاقُوا

أَنفُسِهِمْ مِنْ

كَمْ مِنْ فِئَةٍ

3. Dudak İzharı (الْإِظْهَارُ الشَّفْوِيُّ)

Cezimli mimden sonra, (ب) ve (م) dışında gelebilecek herhangi bir harfle dudak izharı olur. **Mim**, dudak harfi olduğu ve **mim**in izharı dudakta yapıldığı için bu isim verilmiştir.

Uygulama, **cezimli nûn**daki izhar gibidir. Dudak izharında **mim** sesi net bir şekilde çıkarılır. **Mim** sesinde tutma, bekleme yapılmaz.

Örnekler:

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ

لَكُمْ فِيهَا

أَكْثَرُهُمْ شَاكِرِينَ

İdgam Misleyn (الْإِذْغَامُ الْمُسْلَيْنِ)

Birbirinin aynı iki harfin idgamı demektir. İdgamın; katma, birleştirme anlamlarına geldiğini daha önce görmüştük.

Aynı veya iki aynı kelimeye yan yana gelen cezimli ilk harfin, harekeli ikinci harfe katılarak, şeddeli tek harf gibi okunmasına **idgam misleyn** denir.

Örnekler:

يُذِرْكُمُ الْمَوْتَ

إِذْهَبْ بِكِتَابِي هَذَا

وَقَدْ دَخَلُوا

Bu şartlarla yan yana gelen harfler (م) veya (ن) olursa **gunne** yapılır ve **idgam misleyn me'algunne** olarak adlandırılır. Aynı konunun işlendiği **cezimli mîm**in ikinci kuralı bahsinde, **mîm** ile ilgili örnekler vermiştik. Şimdi burada **nûn** ile ilgili birkaç örnek verelim:

أَنْ نَأْكُلَ

مِنْ نَفْسٍ

أَنْ نَعْبُدَ

İdgam Mütecâniseyn (الْإِذْغَامُ الْمُتَجَانِسَيْنِ)

Mahreçleri aynı, fakat sıfatları farklılık gösteren iki harf, aynı veya iki aynı kelimeye; ilki cezimli, ikincisi harekeli olarak yan yana gelirse **idgam** edilir. Buna **idgam mütecâniseyn** denir. Bu idgamın olabilmesi için bazı harflerin öncelik şartı aranır.

Şimdi bu durumu örnekleriyle göstereyim:

1. Zâl (ذ) önce, za (ط) sonra ise; (إِذْ ظَلَمْتُمْ - إِذْ ظَلَمُوا).
2. Dâl (د) önce, te (ت) sonra ise; (عَذَّبْتُمْ - قَدْ تَتَيْنَ).
3. Te (ت) önce, dâl (د) ve ta (ط) sonra ise; (أَنْفَلْتُ دَعَا اللَّهَ - وَقَالَتْ طَائِفَةٌ).
4. Ta (ط) önce, te (ت) sonra ise; (أَخَطْتُ - بَسَطْتُ).

Bu son çeşit idgamda, (ط) harfini, te (ت)'de tamamen idgam etme zorluğu olduğundan, şeddeli bir te (ت) okunmaz. Önce (ط) harfini çıkarmak için mahreçine gidilir, tamamlanmadan te (ت)'ye geçilerek eksik bir idgam yapılmış olur.

8. Bölüm

Tecvid

İdgam Mütakaribeyn (الِإِدْغَامُ الْمُتَقَارِبَيْنِ)

Mahreçleri veya sıfatları birbirine yakın iki harf, aynı veya iki ayrı kelimede, ilki cezimli, ikincisi harekeli olarak yan yana gelirse idgam edilir. Buna **idgam mütakaribeyn** denir.

Örnekler:

1. Lâm (ل) önce, ra (ر) sonra ise; (لَمْ يَخْلُقْهُ اللَّهُ).
2. Kaf (ك) önce, kef (ك) sonra ise; (كَلَّمَ تَحْلُفَكُمْ). Tek örnektir.

İdgam mütacâniseynin 4. örneğinde geçtiği gibi, burada da aynı yöntemle eksik idgam tercih edilmiştir.

Kef (ك) 'in önce, kaf (ك) 'in ise sonra bulunmasının örneği ise Kur'an-ı Kerim'de mevcut değildir.

Kalkale (الْقَلْعَةُ)

Kalkale; sesi, mahrecinde titretmek, çarpıtırarak aksettirmektir. **Kalkale**, (ط ج د) harflerinin yapısında olup, harekesiz (sakin) olduklarında açığa çıkar. Yani bu harfler harekeli iken **kalkale** yapılmaz. Ya cezimli iken (فَارْغَبْ) gibi, ya da harekeli olduğu hâlde durma (vakaf yapma) dan dolayı, cezimli gibi okunduklarında **kalkale** yapılır: (مَسْجِدٍ gibi).

Kısaca (فَطُبَّ حَدٍ) ifadesi ile bir arada gösterebileceğimiz bu harflerde kalkale yaparken; harfli harekeli gibi okumaktan, mahrecine aşın yüklenerek, zorlamalı uygulamalardan kaçınmak gerekir. Çünkü tecvid kurallarının uygulanışı, okuyuşa külfet değil, aksine kolaylık, uyum ve ritim kazandırır.

Kalkalenin uygulanışında, harfin konumuna göre vurgusunu ayarlamak uygun görülmüştür.

Aşağıda buna göre düzenlenen örnekleri, seslendirmeden destek olarak takip ediniz.

Durulursa; Sakin (Şeddeli) (En Vurgulu)	Durulursa; Sakin (Orta)	Kelime Sonunda Cezimli (Orta)	Kelime Ortasında (Hafif)	Kalkale Harfi
بِالْحَقِّ	بِرَبِّ الْفَلَقِ	يُخْلَقْ	خَلَقْنَا	ق
-	مُحِيطٌ	نُسَاقِطٌ	مَطْلَعٌ	ط

8. Bölüm

Tecvid

Durulursa; Sakin (Şeddeli) (En Vurgulu)	Durulursa; Sakin (Orta)	Kelime Sonunda Cezimli (Orta)	Kelime Ortasında (Hafif)	Kalkale Harfi
وَتَّبِ	كَسَبِ	يَنْقَلِبِ	حَبْلِ	ب
إِلَى الْحَجِّ	ذَاتِ الْبُرُوجِ	فَاخْرُجِ	لِيَجْعَلَ	ج
أَشَدُّ	لَكُنُودُ	وَلَقَدْ	صَدْرَكَ	د

Ra (ر) Harfinin Okunuşları

Ra harfi (ر) ince bir harftir. Bununla birlikte, harekeli ve sakın olma durumuna göre ve yan yana geldiği harflerin yapısından etkilenecek, kalın ve ince okunduğu durumlar vardır.

Kalın Okunduğu Durumlar:

- Ra** harfi (ر) üstün veya ötre harekeli olursa. (رَتْنَا - رُزْنَا) gibi.
 - Ra** harfi sakın, kendinden önceki harf üstün veya ötreli olursa. (مَرْيَمَ - فَالْقُرْ) gibi.
 - Ra** harfi ve önceki harf sakın, daha önceki harf üstün veya ötre harekeli olursa. (بِالصَّبْرِ - الْشُّدُورُ) gibi.
 - Ra** harfi cezimli, önceki harf vasil hemzesi olursa. (Vasil hemzesinin harekeli olup olmaması veya ondan önceki harfin taşıdığı hareketin cinsi, ranın kalınlığını etkilemez.) (لِرَجْمِي - أَمْ لِنَأْتِيَا) gibi.
 - Ra** harfi cezimli, önceki harf esre harekeli, ra'dan sonra ise esre harekeli olmayan bir kalın harf olursa. (مِرْصَادًا - فَرْقَدَ) gibi.
- Kalın okunan sakın ra'da, kalınlığı göstermeye dikkat etmek gerektiği gibi, üstün ve ötre harekeli ra uygulamalarında da, kalın olarak, ra ve ru yerine, re ve rü şeklinde ince okumadan kaçınmak gerekir.

İnce Okunduğu Durumlar:

- Ra** harfi (ر) esre harekeli olursa. (فَرَحَ - فَادُكْرَ اسْمَ)
- Ra** harfi sakın, kendinden önceki harf esre harekeli olursa. (أَخْصِرْتُمْ - وَاسْتَفْهَرَهُ)
- Ra** harfi ve önceki harf sakın, daha önceki harf esre harekeli olursa. (جَحْرَ - بَصِيرَ)
- Ra** harfi sakın, kendinden önceki harf cezimli ye olursa. (خَيْرَ - غَيْرَ) gibi.

❶ Tecvid uygulamalarında CD'den veya konunun uzmanı bir kişiden seslendirme desteği alınız.

- İnce okunan sakin ra'larda, inceliği göstermeye dikkat etmek gerektiği gibi, esreli ra uygulamalarında da, ince olarak, ri yerine, n şeklinde kalın okumadan kaçınmak gerekir.
- Ra'nın her iki durumunda, yapısındaki tekrarlı sesin, yeterli çıkarılabilmesi için, dil ağız içinde serbest hareket etmelidir.
- Ra harfinin okunuşu ile ilgili seslendirmelerden mutlaka destek alınız.

Sekte

Okuyuş esnasında sesi, nefes alıp vermeden kısa bir süre kesmek demektir. Bu süre, sekte hissedilecek kadar olup, ortalama 1 saniye kadardır diyebiliriz.

Uygulamada esas aldığımız **Hafs** rivâyetine göre, sekte yapılacak yerler aşağıda gösterilmiştir:

1. Kehf sûresinde 1. âyetin son kelimesi ile 2. âyetin ilk kelimesi arasında geçiş yapılırken. (عَوْجًا ۝ قَتِمًا)

Uygulama şöyle yapılır: (عَوْجًا) kelimesinden geçiş yaparken, tervin kaldırılarak, cîm, (عَوْجًا) şeklinde **meddî tabîî** gibi uzatılır ve **sekte** için nefes kesilerek, peşinden (قَتِمًا) kelimesi okunur ve devam edilir.

Âyet sonunda durulursa sekte yapılmaz. Yine (عَوْجًا) şeklinde okunur, fakat vakıf yapma gereği olarak nefes alınır.

2. Yâsîn sûresinin 52. âyetinde (مِنْ مَّرْقَدًا هَذَا) lâfzında, (مَّرْقَدًا) ile (هَذَا) kelimeleri arasında geçiş yapılırsa.

Uygulama şöyle yapılır: (مَّرْقَدًا) kelimesinin sonundaki **nûn**, yazıldığı gibi, **meddî tabîî** olarak uzatılır ve sekte için nefes kesilir, peşinden (هَذَا) kelimesi okunarak devam edilir.

(مَّرْقَدًا) kelimesinin sonunda vakıf yapılırsa sekte iptal edilir ve normal okuyuş sürdürülür.

3. Kiyâme sûresinin 27. âyetinde (وَقِيلَ مَنْ زَاقِ) lâfzında, (مَنْ) dedikten sonra.

4. Mutaffifin sûresinin 14. âyetinde (سَخَّاءُ بَلَى زَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ) lâfzında, (بَلَى) dedikten sonra.

Vakıf ve İşaretleri

Vakıf ve Özellikleri:

- **Vakıf**, durmak demektir. Okuyuşa devam etme niyetiyle, herhangi bir kelime sonunda, kısa bir duraklama yaparak, nefes almak veya vermekle gerçekleşir.
- Kur'an-ı Kerim okurken, "duruş ve durulan yerden başlayarak devam etme" bilgi ve becerilerini konu alan **vakıf** ve **ibtidâ** ilmi, tecvidin temel meselelerinden biridir.
- Tefsir ve diğer Kur'an ilimlerinde yeterli bilgi düzeyinde olmayanlar, bu konuda sıkıntı çekmemek için, âlimler tarafından öngörülen yöntemlerden yararlanma durumundadırlar.
- Bazı Kur'an-ı Kerim nüshalarında görülebilen, vakıf yerleri ve işaretlerindeki farklılıklar, bu konudaki uzman âlimlerin tercih ve yorumlamalarından kaynaklanmakta ve herhangi bir problem oluşturmamaktadır.
- Ayrıca, nefes zarureti ile veya vakıf becerisini sınama gerekçesiyle, kelime ortasında olmamak üzere, her yerde **vakıf** yapılabilir. Kur'an-ı Kerim'de, herhangi bir sebebe bağlı olmaksızın durulması farz veya haram olan hiçbir vakıf yoktur.
- Âyetin kısalığı-uzunluğu ve varsa sonunda vakıf işareti ne olursa olsun, âyet sonlarında vakıf yapmak sünnettir. Peygamber Efendimizin (Sallallahu 'alehî vesellem) çoğunlukla uygulaması bu şekilde olmuştur. Geçmek de câizdir.
- Vakıfta, Kur'an-ı Kerim'in yazım şekline uyum esastır.
- Kelime sonundaki harf harekeli ise; harekesi kaldırılır ve harf, cezimli gibi okunur. Buna **sûkûn üzere durma** denir. (**يُؤْتِي النَّاسَ**) gibi.
- Üzerinde durulan harekeli harf, **vâv** (و) veya **ye** (ي) olduğunda; kendinden önceki harfin harekesi uygunsa, med harfine dönüşür. (**فَتَنِي - فَنِي**) gibi.
- Tervinli ise; **elifsiz** olarak hemze üzerine konan iki üstün (ؤ) veya elifle birlikte diğer harflerin üzerine yazılan **iki üstünler** (ُ) kaldırılır. Pozisyon **meddi tabiiye** dönüşür ve bir **elif** miktan uzatılarak durulur. **Kapalı te** üzerine yazılan **iki üstünler** ve diğer **tervin**lerde ise, cezimli imiş gibi durulur.

Vakıf İşaretleri:

• Uygulamada yaygın olarak esas aldığımız vakıf işaretleri, bunları geliştiren âlimin adı ile söylenir olmuş ve **Secâvend işaretleri** olarak tanınmıştır. Vakıf çeşitleri ve başlıca işaretleri şunlardır:

(م) **Vakfı Lâzım:** Geçildiğinde (vasıl yapıldığında) anlam bazulabilir gerekçesiyle, vakıf yapılması önemle istenen ve geçilmemesi gerekli olan yerlerde bulunur. Bununla birlikte, böyle durumlarda vasıl yapılması haram veya günah değildir.

(ط) **Vakfı Mutlak:** Durmak için şartları uygundur, durulmalıdır anlamı taşır. Durulduğunda, her iki tarafın da, mana yönüyle birbirinden bağımsız olabileceği yerlerde bulunur.

(ج) **Vakfı Câiz:** Hem vakfın, hem de vaslın (geçmenin) mümkün olabileceği, bununla birlikte, vakfı tercih etmenin öngörüldüğü yerlerde bulunur.

(ز) **Vakfı Mücevvez:** Aynı şekilde hem vakfın, hem de vaslın mümkün olabileceği, bununla birlikte, vaslı tercih etmenin öngörüldüğü yerlerde bulunur.

(ص) **Vakfı Murahhas:** Nefesin yetişmemesi gibi durumlarda, vakıf yapmaya ruhsat vermek için konmuştur. Aksi hâlde geçmek daha uygundur.

Kur'ân-ı Kerim nüshalarında, bu vakıf çeşitleri ve işaretlerinin dışında, başka işaretler de kullanılabilmektedir.

(لا) Bulunduğu yerin her iki tarafı da, mana yönüyle birbiriyle alakalı olduğunda bu işaret görülür. **Âyet ortasında bulunduğu;** "Burada durma! Eğer zaruret gereği durursan, biraz geriden alarak devam et." anlamı taşır. **Âyet sonunda bulunduğu;** "Durabilirsin, fakat okuyuşu burada bitirme, geriye gelmeden bir sonraki âyete devam et, mananın tamam olduğu bir yere kadar git." anlamı taşır.

(ف) Mana itibarıyla durmanın uygun olabileceği yerlerde bulunur.

(ع) Rukû' işareti denir. Bir mevzunun tamamlandığı ve diğerinin başladığı yerlerde bulunur. Namazda iken konuyu tamamlayıp sonra rukûya gitmeye yardım ettiğinden bu isim verilmiştir.

Hatim ve aşır okurken, başlayış ve bitiş yeri tayininde veya herhangi bir yeri ezberlerken, ders başı ve sonu olarak da bu işareti esas almak uygun olur.

(-) **Vakfı Mu'âneka:** Birbirine yakın iki aynı yere konan, üçer noktadan ibarettir. Hangisinde durmak tercih edilecekse, diğerinde geçmeyi öngörür.

Okumaya Yardımcı Olan İşaretler

Kur'an-ı Kerim nüshalarında, vakıf işaretlerinin dışında, bazı tecvid kurallarına dikkat çekmek için veya özel okunuşların bulunduğu yerlerde, okuyucuya yardımcı olmak amacıyla çeşitli işaretlerin kullanıldığı görülür. Başlıcaları şunlardır:

(-) Meddi muttasıl, meddi munfasıl ve meddi lâzım olan yerlerde bulunur.

(مد) Yazım gereği önünde uzatma harfleri bulunmayan fakat uzatılarak okunması gereken harflerin altında bulunur. (فَادٌ) gibi.

(قصر) Uzatma görevi yapmayan harflerin altında bulunur. Hiç uzatılmayacağını ve sadece harekesiyle okunacağını ifade eder. (أُولَئِكَ) ve (أَنَا - لَكِنِّي) gibi.

Kelime sonundaki **elif**in altında bulunduğu; geçişte sanki **elif** yokmuş gibi okunurken, duruş yapıldığında **elif**, uzatma harfleri olarak devreye girer.

(سكتة) Sekte yapmayı gerektiren lâzın altında bulunur.

(قطع) Hem vasılda ve hem vakıfta mutlaka okunan hemzelerin altında bulunur.

(إتمام) **Yûsuf** sûresinin 11. âyetindeki (تَأْتِي) kelimesinde, şeddeli nûnun altında bulunur. Kelimenin aslında iki nûn vardır ve ilki ötrelidir (تَأْتِي). Bu duruma işaret etmek için, ilk **nûn**da ötre sesi çıkarılmadan, sadece dudaklar ötre yönünde uzatılarak çekilir ve **şeddeli nûn** tamamlanır.

(إمالة) **Hûd** sûresinin 41. âyetindeki (مَخْرِبَهَا) kelimesinin altında yazılıdır ve ra harfinin imâle ile okunacağını gösterir. İmâle yapılan harf, üstün-esre arası, fakat esreye daha yakın bir sesle okunur.

(تسهيل) **Fussilet** sûresinin 44. âyetindeki (أَلْعَلَّيْ وَغَرِيْبِي) lafzında, ikinci hemzenin altına konur ve onun teshîl ile okunacağını gösterir. Teshîl, hemze ile he (هـ) arası bir sesle okuyuşu ifade etmek için kullanılan terimdir.

(إختلاس) **Zümer** sûresinin 7. âyetinde (وَبَدَأَ نُكْمٌ) lafzında, he (هـ) harfinin altında bulunur ve onun ihtilâs ile okunacağını gösterir. İhtilâs, hareketin sadece üçte ikisini telaffuz etmek demektir.

(س) **Sâd** ile yazıldığı hâlde **sin** ile okunacağını gösterir.

(ن) Sonu tenvilî olan kelimeden bir diğerine geçiş yaparken, esreli **nûn** ile geçileceğini gösterir ve tenvilî harfin altına konur.

Tilâvet Secdesi

Kur'an-ı Kerim'de bazı âyetler vardır ki bunları okuyan veya dinleyenin secde etmesi gerekir. Bu âyetlere **secde âyetleri** denir. Secde âyetlerinin okunması veya dinlenmesi sebebiyle yapılan secdeye de **tilâvet secdesi** adı verilir.

Tilâvet secdesi tecvide ilgilı olmamakla birlikte, Kur'an-ı Kerim okuyanlar için gerekli bir konudur.

Kur'an-ı Kerim'in, sayfa kenarlarında işaret edilmiş olan 14 secde âyetinin geçtiğı sûre adları ve âyet numaraları, sırasıyla aşağıdaki gibidir:

1. 'Araf Sûresi-206	6. Hac Sûresi-18	11. Fussilet Sûresi-37
2. Ra'd Sûresi-15	7. Furkan Sûresi-60	12. Necm Sûresi-62
3. Nahl Sûresi-49	8. Neml Sûresi-25	13. İnşıkak Sûresi-21
4. İsrâ Sûresi-107	9. Secde Sûresi-15	14. 'Alak Sûresi-19
5. Mer'jem Sûresi-58	10. Sâd Sûresi-24	

Tilâvet secdesi ile ilgili bazı hususlar şunlardır:

- **Tilâvet secdesi**, secde âyetini okuyan ve isteyerek veya istemeyerek dinleyen kişi için bir yükümlülüktür.
- Secde âyetinin tamamını okumakla, sadece secde ile ilgili kısmını okumak arasında fark yoktur. Her iki durumda da secde gerekir.
- Secde âyetinin tercümesini okuyan da secde ile yükümlü olur.
- Bir secde âyeti, aynı anda çok kere okunsa bile, bir defa secde etmek yeterlidir.
- Tilâvet secdesi, tek başına yapılabildiğı gibi, bir imama uyularak, namaz içinde ve dışında cemaatle yapılabilir.
- Tilâvet secdesini, unutmâ ihtimaline karşı geciktirmeden yapmak uygundur.
- Namaz içindeki **tilâvet secdesi** sonraya bırakılmaz. Ya hemen âyetin peşinden ya da en fazla üç âyet okuduktan sonra secde yapılmalıdır. Bu durumda, doğrudan secdeye gidilerek **tilâvet secdesi** yapılır ve kalkılır, ya da namazın rûkûsundan sonra yapılan secde ile bu görev yerine getirilmiş olur.
- Eğer secde âyetinden sonra daha fazla okumaya devam edilecekse, ilgili âyetin hemen peşinden **tilâvet secdesi** yapılır ve kalkarak okuyuşa devam edilir.
- **Tilâvet secdesine**, elleri kulaklara kaldırmadan (namaz dışında ise; niyetle başlayarak) Allâhuekber (**اَللّٰهُ اَكْبَرُ**) denilir ve doğrudan secdeye gidilir. Üç defa "Sûbhâne Rabbiyel 'alâ" (**سُبْحَانَ رَبِّيَ اَعْلَى**) diyerek tek secde yapılır. Tekrar Allâhuekber diyerek kalkarken "Semî'nâ veeta'nâ gufrâneke Rabbenâ veileykel masîr (**سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ**) denilir. Böylece tilâvet secdesi tamamlanmış olur.
- Eğer başka tilâvet secdeleri veya unutularak kazaya bırakılan secdeler varsa onlar da aynı şekilde yerine getirilir.

**SÛRELER, ÂYETLER
ve DUÂLAR**

1. FÂTİHA SÛRESİ

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ❶

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ❷ ❶ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ❷

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ❸ ❶ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ❸

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ❹ ❶ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ

عَلَيْهِمْ ❺ ❶ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ❺

Eûzû billâhi mineşşeytânirracim
Bismillâhirrahmânirrahim.

1. Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla
2. Bütün hamdler, övgüler âlemlerin Rabbi Allâh'adır.
3. O Rahmândır, Rahîmdir.
4. Din gününün, hesap gününün tek hâkimidir.
5. (Haydi öyleyse deyiniz): "Yalnız Sana ibadet eder, yalnız Senden medet umarız."
6. Bizi doğru yola, Sana doğru varan yola ilâ.
7. Nimet ve lûtfuna mazhar ettiklerinin yoluna ilâ. Gazaba uğrayanların ve sapkınlarınkine değil.

Fâtîha sûresinin okunması tamamlanınca, "Öyle olsun, kabul eyle!" mânâsına gelen "âmin" denilmesi sünnettir.

Fîl Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۚ¹ أَلَمْ يَجْعَلْ
 كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۚ² وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۖ³
 تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ۚ⁴ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ۚ⁵

Bismillâhırahmânırahîm.

1. Rabbinin, Ashab-ı fîl'e ettiklerini görmedin mi?
2. Onların hile ve düzenlerini başa çıkarmadı mı?
3. Üzerlerine Ebabilî, sûrû sûrû kuşları salıverdi.
4. Bunlar onlara pişkin tuğladan yapılmış taşlar atıyorlardı.
5. Derken onları kurt yeniği ekin yaprağına çeviriverdi.

Kureyş Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَلَافِ قُرَيْشٌ ۖ¹ إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۚ²
 فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۖ³ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ
 وَأَمَّنَّهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۚ⁴

Bismillâhırahmânırahîm.

1. Kureyş'in güven ve barış anlaşmalarından faydalanmalarını sağlamak için,
2. Kış ve yaz seferlerinde faydalandıkları anlaşmaların kadriğini bilmiş olmak için,
3. Yalnız bu Ev'in (Kâ'be'nin) Rabbine ibadet etsinler.
4. Kendilerini açlıktan kurtarıp doyuran, korkudan emin kılan Rab'lerine kulluk etsinler.

Mâûn Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ۚ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ۚ
 وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ۚ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۚ
 الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۚ الَّذِينَ هُمْ يُرَاؤُونَ ۚ
 وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۚ

Bismillâhırahmânırahîm.

1. Bak sana şu dinî, mahşer ve hesabı yalan sayana!
2. O, yetimi şiddetle itip kakar.
3. Muhtacı doyurmayı hiç teşvik etmez.
4. Vay haline şöyle namaz kılanların:
- 5-7. Ki onlar namazlarından gafilidirler (Kıldıkları namazın değerini bilmez, namaza gereken ihtimamı göstermezler). İbadetlerini gösteriş için yaparlar, zekât ve diğer yardımlarını esirger, vermezler.

Kevser Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۚ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۚ
 إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۚ

Bismillâhırahmânırahîm.

1. Biz gerçekten sana verdik kevser.
2. Sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kesiver.
3. Doğrusu, seni kötöleyendir ebler!

Kâfirûn Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۝ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝
 وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ۝
 وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

Bismillâhırrahmânırrahîm.

1. De ki: Ey kâfirler!
2. Ben sizin ibadet ettiklerinize ibadet etmem.
3. Siz de benim ibadet ettiğime ibadet etmiyorsunuz.
4. Ben sizin ibadet ettiklerinize asla ibadet edecek değilim.
5. Siz de benim ibadet ettiğime ibadet etmezsiniz.
6. O hâlde sizin dininiz size, benim dinim bana.

Nasr Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۝ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
 اللَّهِ أَفْوَاجًا ۝ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۝ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝

Bismillâhırrahmânırrahîm.

1. Allah'ın yardım ve zaferi geldiği zaman,
 2. Ve insanların kâfile kâfile Allah'ın dinine girdiklerini gördüğün zaman,
 3. Rabbine hamd ile tesbih et ve O'ndan af dile.
- Çünkü O tevabdır, tövbeleri çok kabul eder.

Tebbet Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝
 سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝
 فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝

Bismillâhırrahmânirrahîm.

1. Kurusun Ebû Leheb'in elleri. Zaten de kurudul
2. Ona ne malı, ne de yaptığı işler fayda verdi!
3. O, alev alev yükselen ateşe girecek,
- 4.5. Eşi de, boynunda bükülmüş organ olarak, o ateşe odun taşıyacak.

İhlas Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝
 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

Bismillâhırrahmânirrahîm.

1. De ki: O, Allah'tır, gerçek lâhtır, birdir ve tekdir.
2. Allah Samed'dir.
3. Ne doğurdu, ne de doğuruldu.
4. Ne de herhangi bir şey O'na denk oldu.

Felak Süresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾
وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

Bismillâhırrahmânırrahîm.

1. De ki: Sabahın Rabbine sığınırım;
2. Yarattığı şeylerin şerrinden,
3. Karanlığı, çöktüğü zaman gecenin şerrinden,
4. Dügümlere üfleyp büyü yapan büyücü kadınların şerrinden,
5. Ve hased ettiği zaman hasetçinin şerrinden.

Nâs Süresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾
إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾
الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

Bismillâhırrahmânırrahîm.

1. De ki: İnsanların Rabbine,
2. İnsanların yegane Hükümdarına,
3. İnsanların ilahına sığınırım.
4. O sinsî şeytanın şerrinden
5. O ki insanların kalplerine vesvese verir,
6. O şeytan, cinlerden de olur, insanlardan da.

Ayetül Kürsî

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ
 لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
 عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ
 وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ
 وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ۚ
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

Allah o İlah'tir ki Kendisinden başka ilâh yoktur. Hay'dır, Kayyûmdur kendisini ne bir uyuklama, ne de uyku tutar.

Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur.

İzni olmadan huzurunda şefa'at etmek kimin haddine?

Yarattığı mahlûkların önünde ardında ne var, hepsini bilir.

Mahlûklar ise O'nun dilediğinden başka, ilminden hiçbir şey kavrayamazlar.

O'nun kürsüsü gökleri ve yeri kaplamıştır.

Gökleri ve yeri koruyup gözetmek O'na ağır gelmez, O öyle ulu, öyle büyüktür.

(Bakara Sûresi, 2/255)

Hüvallâhülezi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ
 سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ
 لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

22. Allah'tır gerçek ilâh! O'ndan başka yoktur ilah. Görünmeyen ve görünen her şeyi bilir. O rahmandır, rahimdir.

23. Allah'tır gerçek ilâh, O'ndan başka yoktur ilâh. O melik'tir, Kuddûs'tür, Selâm'dır, Mû'min'dir, Müheymin'dir, Aziz'dir, Cebbar'dır, Mütekbbir'dir. Allah, müşriklerin iddialarından münezzeh ve yücedir.

O Melik'tir: kâinatın gerçek hükümdarıdır.

Kuddûs'tur: bütün eksiklerden uzak ve yücedir.

Selâm'dır: Kusurlardan salim olup yaratıklara esenlik verendir.

Mû'min'dir: Güvenlik verendir.

Muheymin'dir: Her şeyin üzerinde gözetip kollayandır.

Aziz'dir: Üstün kudret sahibi, mutlak güçtür.

Cebbar'dır: Yaratıkların hallerini ve işlerini düzelter ve iradesi ile onları istediği şekilde yönetendir.

Mütekbbir'dir: Büyüktür büyüğüdür.

24. Allah o gerçek ilâhtır ki Hâlık'tır, Bârî'dir, Musavvir'dir. Hasılı, en güzel isimler ve vasıflar O'nundur.

Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi O'nu tesbih ve tenzih eder. O, Azizdir, Hakimdir.

Bârî'dir: Yaratıkları düzgün ve dhenkil kılar.

Musavvir'dir: Bütün mahlûklara özel sûnetlerini verendir.

"Her kim sabahleyin üç kere Ezzu billâhi's-semîlî-âlimi minâ's-şeytoni'r-radim dedikten sonra Haşr sûresinin sonundan üç ayet okursa, Allah Teâlâ onun emrine yaltmış bin melek verir. Onlar okuyana kadar o kimse için dua ederler. "Eğer o gün ölünse şehid olarak vefat etmiş olur. Onun okuyana okuyan da aynı durumda sevap alır" (Hadis-i Şerif, Tirmizi).

(Haşr Sûresi, 59/22-24)

Başarı Duâsı

رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ رَبِّ تَمِّمْ بِالْخَيْرِ

Ey Rabbim! İşimi kolaylaştır, güçleştirme.
Ey Rabbim! İşimi hayırla sonuçlandır.

Anne-Babaya Duâ

رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَانِي صَغِيرًا

Ey Rabbim! Annem ve babam, bana, küçükken nasıl şefkat ve merhametle baktılarsa, sen de onlara öyle muamele et!

Yemek Duâsı

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ

Hamd, bizi yediren, içiren ve müslüman olmakla şereflendiren Allâh'a mahsustur.

Sübhâneke Duâsı

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

Allâhım! Seni Sana lâyık hamd ile, her türlü eksiklikten tenzih ederim.
Senin ismin mukaddestir, münezzehdir, şânın da yücedir. Senden başka ilâh yoktur.

Ettehiyyât

- ❁ التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ
 ❁ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
 ❁ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ
 ❁ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 ❁ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Hayat sahibi varlıkların hayatlarıyla sundukları ibadetler, duâlar ve bütün güzel söz ve davranışlar Allah'a mahsustur. Ey Peygamber! Selâm, Allâh'ın rahmeti ve bereketleri senin üzerine olsun. Bize ve Allâh'ın sâlih kullarına selâm olsun. Şehâdet ederim ki, Allah'tan başka ilâh yoktur. Yine şehâdet ederim ki, Hz. Muhammed (Sallâllahu 'aleyhi vesellem) O'nun kulu ve resûlüdür.

Allâhümme Salli

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ
 إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Allâhım! Hz. İbrâhîm'e ve Hz. İbrahim'in ailesine salât ettiğin gibi, efendimiz Hz. Muhammed'e ve efendimiz Hz. Muhammed'in ailesine de salât et. Şüphesiz ki Sen, her bakımdan hamde lâyık ve şâni yüce olansın.

Allâhümme Bârik

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ

اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ

Allâhım! Hz. İbrâhîm'e ve Hz. İbrahim'in ailesine bereket ihsan ettiğin gibi, Efendimiz Hz. Muhammed'e ve efendimiz Hz. Muhammed'in ailesine de bereket ihsan et. Şüphesiz ki Sen, her bakımdan hamde lâyıık ve şanı yüce olansın.

Rabbenağfirlî

رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْحِسَابُ

Ey Rabbimiz! Beni, annemi, babamı ve bütûn müminleri hesabın görüleceği günde affeyle.

Rabbenâ Êtinâ

رَبَّنَا اٰتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Ey bizim Kerîm Rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik ve güzellik ver, âhirette de iyilik ve güzellikler ver ve bizi cehennem azabından koru.

ABDEST

İbadetlerin yerine getirilmesi için yapılan temizlenme şekline abdest denir. Vücudumuzun belli yerlerinin yıkanması ve mesh edilmesiyle olur.

Abdest dinimizin emrettiği önemli bir ibadettir.

Peygamberimiz abdesti, evin önünden geçen nehre benzetiyor. Bir mümin günde beş defa, o nehirde yıkanırsa üzerinde hiç bir kir ve pas kalmaz. Kişi abdest almakla vücudunu temizlemiş olur.

Abdest, başta namaz olmak üzere bazı ibadetler için farz kılınmıştır.

a - Abdestliken Neler Yapılır?

1. Namaz kılınır.

2. Kâbe taraf edilir.

3. Kur'an-ı Kerim okunur.

4. Günlük işler yapılır.

Abdest almakla hem dünya hem de ahiret için birçok güzellikler elde edilir. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: "Kim emrolunduğu gibi abdest alır ve emrolunduğu şekilde namaz kılarsa, geçmiş günahları mağfiret olur."

b- Abdestin Farzları

Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah şöyle buyuruyor: "Ey iman edenler! Namaza kalkmak istediğinizde yüzlerinizi ve dirseklerinizle birlikte ellerinizi yıkayın. Başınızı mesh edin. Her iki topuğunuzla birlikte ayaklarınızı da yıkayın..." (Maide Sûresi, 6. ayet) Burada abdest için dört farz belirtilmektedir.

1. Yüzü yıkamak.
2. Kolları dirseklerle birlikte yıkamak.
3. Başı mesh etmek.
4. Ayakları topuklarla birlikte yıkamak.

c- Abdestin Sünnetleri

Sünnet, Sevgili Peygamberimizin devam ettiği, farz olmadığı halde devamlı yaptığı hareketlerdir. Abdest alırken bunları yaparsak sünnet sevabı alırız.

1. Abdest almaya niyet etmek. Namaz kılmak veya Allah'ın emrini yerine getirmek için niyet edilir. Dilimizle: "Niyet ettim, Allah rızası için abdest almaya." denir.
2. Abdeste "Eûzü besmele" ile başlamak.
3. Ellerimizi bileklere kadar yıkamak. Öncelikle ellerimizin yıkanması şarttır. Çünkü kirli ellerimiz diğer uzuvlarımızı kirletir.
4. Ağzı ve burna su çekip iyice bu organlarımızı temizlemek.
5. Misvak kullanmak veya dişleri fırçalamak.
6. Abdestti sıra ile almak. Önce ellerimizi sonra ağız, burun, yüz, kollar, başın mesh edilmesi, kulaklar, boynun mesh edilmesi ve ayakların yıkanması.
7. Uzuvlarımızı yıkamaya sağdan başlamak. Önce sağ kolumuzu sonra sol kolumuzu; sağ ayağımızı sonra da sol ayağımızı yıkamak.
8. Abdest uzuvlarını üçer defa yıkamak. Üç defa yıkamanın birincisi farz, diğer iki defa yıkamak sünnettir. Üçten çok veya eksik yıkamak sünnete uygun değildir.
9. Ellerimizi ve ayaklarımızı yıkamaya parmak uçlarından başlamak.
10. Parmaklarımızı hilâlleme. Ellerimizin ve ayak parmaklarımızın arasını ovuşturarak kuru yerin kalmaması sağlanır.
11. Başın tamamını bir defada mesh etmek.
12. Elimizi su ile yıkayıp kulaklarımızı içten ve dıştan mesh etmek.
13. Abdesti ara vermeksizin tamamlamak.
14. Boynumuzu mesh etmek.

d - Abdesti Bozan Durumlar

1. Vücuttan, dışkı, kan gibi bir necasetin veya herhangi bir sıvının çıkması, büyük ve küçük tuvaleti yapmak abdesti bozar.
2. Yellenmek.
3. Ağız, burun veya vücudumuzun herhangi bir organından kan, irin veya cerahat gibi şeylerin çıkması.
4. Ağız dolusu kusmak.
5. Uyumak, bayılmak, akıl hastası olmak.
6. Namazda kahkaha ile gülmek.
7. Abdest teyemmümle alınmışsa, suya ulaşılması.

e - Abdesti Bozmayan Durumlar

1. Vücudumuzun herhangi bir yerinden çıkan kan, irin veya sarı su, çıkış yerinin çevresine yayılmayıp, bir damla hâlinde kalırsa abdesti bozmaz. (Toplu iğne başı kadar olursa)
2. Kabuk bağlamış bir yaradan kan çıkmaksızın kabuğunun düşmesi.
3. Mayasıl rutubeti ve parmak aralarındaki pişiklik.
4. Tükrük veya sümûge yaridan az kan karışması.
5. Ağız dolusu balgam çıkarmak.

f - Abdestin Alınışı

Paçalarımızı kıvrır, kollarımızı dirseklerimizimizin üzerine kadar sıvartır.

"Eûzü Billâhimeşşeytânirracim Bismillâhirrahmânirrahim" deyip "Niyet ettim Allah rızası için abdest almaya." denir.

Eller bileklere kadar üç defa güzelce yıkanır. Parmak aralarının kuru kalmaması sağlanır. Parmağımızda yüzük varsa oynatılarak kuru kalan yer yıkanır.

Ağız, sağ el avucuna alınan su ile üç defa çalkalanıp temizlenir.

Sağ avuçla burna üç defa su verip sol elimizle burnumuz temizlenir.

Saçlarımızın dibinden çene altına kadar, kulakların önünde kalan yüz üç defa yıkanır.

Önce sağ kol sonra sol kol dirseklerle birlikte üç defa yıkanır.

Sağ el ıslatılarak avuç ve parmakların içiyle başın en az dörtte biri bir defa mesh edilir.

Eller yine ıslatılarak baş parmakla kulağın dışı, şahadet parmağı veya serçe parmakla da içi mesh edilir.

Sonra her iki elin arkasıyla da boyun mesh edilir.

Önce sağ ayak, küçük parmaktan başlayıp parmak araları ve ayak topukla birlikte üç defa yıkanır. Aynı şekilde sol ayak da yıkanır. Özellikle ökçe ve topukların kuru kalmasına dikkat edilir.

GUSÛL ABDESTİ

Gusûl, tepeden tırnağa vücudumuzun her tarafını kuru yer kalmadan yıkamak demektir. Boy abdesti de denilir. Bazı hâller meydana gelince gusûl abdesti almadan ibadetler yapılmaz.

a- Guslûn Farzları

Guslûn farzları üçtür.

1. Ağzın içini bol su ile yıkamak.
2. Burun boşluğuna su çekip, yumuşak kısmını yıkamak.
3. Bütün vücudu su ile yıkamak. Vücutta bir noktanın dahi kuru kalmaması için özen gösterilmeli. Özellikle kulak, göbek çukuru, koltuk altları, ve saç diplerine kadar suyun ulaşması sağlanmalı.

b- Guslûn Sünnetleri

1. Gusle besmele ve niyet ile başlamak.
2. Önce elleri ve avret yerlerimizi yıkamak. Bedenimizin herhangi bir yerinde pislik varsa temizlenmeli.
3. Sonra namaz abdesti gibi abdest almak.
4. Abdestten sonra, önce üç defa başımıza, sonra üç defa sağımıza, üç defa da sol omuza su dökmek. Su dökülen yerler güzelce ovuşturulmalı. Daha önce ayaklar yıkanmamışsa, çıkarken önce sağ, sonra sol ayak yıkanmalı.

Gusûl niyetine denize, ırmağa girmekle de gusledilmiş olur. Ancak vücudun her tarafına suyun ulaşması sağlanmalı.

5. Guslederken çok fazla veya çok az su kullanmaktan kaçınmak.

6. Kimsenin görmeyeceği bir yerde yıkanmak. Yıkanırken avret yerlerimizin örtülü olmasına dikkat etmeliyiz.

7. Guslederken konuşmamak. Banyoda gereğinden fazla durmamak.

8. Gusûl bitince vücudumuzu havlu ile kurulamak.

9. Gusûlden sonra beklemeden giyinmek.

TEYEMMÜM

Teyemmüm, suyun bulunmadığı veya bulunup da kullanılmadığı zamanlarda temiz toprak veya toprak cinsinden bir şeye ellerimizi sürerek yüzümüzü ve dirseklerimize kadar kollarımızı mesh etmektir. Dinimizin bizler için sağladığı bir kolaylıktır.

Teyemmüm; abdest ve gusül gerektiren durumlarda abdest ve guslün yerini tutar.

a- Teyemmümün Farzları

1. Niyet etmek.
2. Mesh etmek.

b- Teyemmüm Ne Zaman Alınır?

1. Abdest veya gusle yetecek kadar su bulamamak.
2. Suyu kullanmaya gücü yetmemek.
3. Hastalık veya iyileşmenin geçikmesi.
4. Suyun aşırı derecede soğuk olması.
5. Yeterli su bulunduğu hâlde kullanma imkanının olmaması.

c- Teyemmümün Alınışı

Besmele çekip, namaz için temizlenmeye niyet edilir.

Hangi ibadet için teyemmüm edileceğinin niyetle belirtilmesi gerekir. Namaz kılmak, Kur'an okumak vb.

İki elin parmakları temiz bir toprağa veya toprak cinsinden bir maddeye vurulup ileri geri çekilir.

Tuğla, kiremit, kireç vb. temiz tozlu bir duvar da olabilir.

Ellerdeki fazla toz, toprak silkeleyip, elle bütün yüz mesh edilir.

Elleri tekrar toprağa vurup silkeledikten sonra, parmakların iç taraflarını kullanarak, sol elle sağ kolun alt ve üst kısmı dirseklerle birlikte mesh edilir.

Sağ elle de sol kol dirsekler kadar tam olarak mesh edilir.

Teyemmüm namaz vaktinin girişinden sonra olmalıdır.

d- Teyemmümü Bozan Durumlar

1. Abdest ve guslû bozan her şey teyemmümü de bozar.
2. Teyemmüm etmeyi gerektiren özrün kaybolması. Mesela; düşmanın gitmesi, soğğun geçmesi, hastalığın sona ermesi. Tehlikenin ortadan kalkması.
3. Suyu görmek veya bir defa bile olsa yeterli miktarda su kullanacak gücü elde etmek de teyemmümü bozar.

NAMAZ

Namaz, Sevgili Peygamberimizin miraçtan bizlere getirdiği bir hediyedir.

Aklı yerinde olan ve bûluğ çağına gelmiş her Müslüman'ın belli vakitlerde namaz kılması farzdır.

İnsan namaz kılmakla yaratıcısının vermiş olduğu güzel nimetleri tatlı bir dil ile anarak kulluk görevini yerine getirmeye çalışır.

a- Namazın Farzları

Namazın dışındaki farzlara şart, içindeki farzlara da rükün denir. Altısı namazın dışında, altısı da içinde olmak üzere 12 farzı vardır.

Dışındaki Farzlar

- 1. Hadesten Taharet:** Namaz kılacak kimsenin manevi kirlerden temizlenmesi gerekir. Bu da abdest almak, gusletmek ve teyemmüm etmekle olur.
- 2. Necasetten Taharet:** Gözümüzle görebildiğimiz pisliklerden temizlenmektir. Vücudumuzu, elbisemizi ve namaz kılacağımız yeri temizlemeliyiz.
- 3. Setr-i Avret:** Vücudumuzun örtülmesi gereken yerlerinin kapatılmasıdır. Erkeklerin avret sayılan yerleri, göbek hizasından dizlerin altına kadar olan yerdir. Hanımların ise el, yüz ve ayak dışındaki her yerinin örtülmesi gerekir.
- 4. İstikbâli Kâble (Kibleye Yönelmek):** Namaz kılarken Kâbe'ye yönelmektir.

5. **Vakit:** Farz ve vacip olan namazların belli bir vakti vardır. Namazların kendi vakti içinde kılınması farzdır. Vakitten önce namaz kılınmaz. Özürsüz olarak sonraya bırakmak da günahıdır.
6. **Niyet:** Kılınacak olan namazın zihnen hatırlanmasıdır. Kalbin bir şeye yönelmesidir.

İçindeki Farzlar

Namazın başlangıcından itibaren yapılması gereken farzlar da şunlardır.

1. **İftitah Tekbiri:** Namaz kılan kişinin ayakta ve kendisinin işitebileceği bir sesle "Allahu Ekber" demesidir.
2. **Kıyam:** Gücü yetenin farz namazda ayakta durmasıdır.
3. **Kıraat:** Namazın rekâtlarında bir miktar Kur'an-ı Kerim okunmasıdır.
4. **Rükû:** Karaatten sonra eğilerek rükûya varılır. Rükûda baş ve sırt düz tutularak eller dizlere konur.

Hanımlar ise rükûda, sırtlarını biraz meyilli tutarlar. Parmaklarını açmadan dizleri üzerine koyarlar. Dizler biraz bükük tutulur.

5. **Secde:** Namaz kılan kimse rükûdan sonra ayağa kalkıp secdeye varır. Secdede alın, yüz, iki ayak, iki el ve iki diz yere konur. Secde her rekâta birbiri ardınca iki kere yapılır.
6. **Son oturuş:** "Ettehiyyâtü"nü okuyacak kadar oturmak. İki rekâtlı namazlarda ikinci rekâttan, dört rekâtlı namazlarda ise dördüncü rekâttan sonraki oturuşlar "son oturuş"tur.

b- Namazın Vacipleri

1. Namaza "Allahu Ekber" ile başlamak.
2. Namazda Fatıha Sûresini okumak.
3. Farz namazların ilk iki rekâtında, vitir ve nafile namazların her rekâtında sûre veya âyet okumak.
4. Fatıhayı sûreden önce okumak.
5. Secdede alın ile birlikte burnu da yere koymak.
6. İki secdeyi birbiri ardınca yapmak.
7. Üç ve dört rekâtlı namazların ikinci rekâtında Ettehiyyâtü okuyacak kadar oturmak.

8. Birinci ve son oturuşlarda Ettehiyyâtü okumak.
9. Birinci oturuşta Ettehiyyâtü'yü okuduktan sonra gecikmeden üçüncü rekâta kalkmak.
10. Vitir namazında kunut tekbirini almak ve kunut duasını okumak.
11. Cemaatle kılındığında sabah, akşam, yatış, cuma ve bayram namazlarının birinci ve ikinci rekâtlarında, imamın Fatiha ve sûreyi açıktan okuması.
12. Öğle ve ikindi namazlarında Fatiha ve sûreleri içinden okumak.
13. İmama uyan kişinin bu namazlarda Fatiha ve sûre okumayarak susması.
14. Namazın sonunda selam vermek.
15. Namazda vaciplerden biri terk edilirse sehiv secdesi yapmak.
16. Namazda secde âyeti okunursa secde etmek.

c- Namazın Sünnetleri

1. Namaz için ezan ve kamet erkekler için sünnettir. (Hanımlara mekruhtur.)
2. Tekbir getirirken elleri kulakların hizasına kaldırmak. Hanımlar, parmak uçları omuz hizasına gelecek şekilde ellerini kaldırır.
3. Tekbir getirildiğinde ellerin ve parmakların içini kibleye karşı tutmak.
4. Kıyamda elleri bağlamak. Erkekler; sağ elin avucu sol elin üzerinde ve sağ elin baş ve küçük parmakları sol elin bileğini kavramış şekilde ellerini göbek altında bağlarlar.
Hanımlar; sağ el, sol elin üzerinde olacak şekilde ellerini göğüs üstüne koyarlar. Erkekler gibi sağ elin parmakları ile sol elin bileğini kavramazlar.
5. Sübhaneke okumak.
6. "Eûzübillahi mineşşeytanirracim" demek.
7. Her rekâta Fatihadan önce "Bismillahirrahmanirrahim" demek.
8. Fatihanın sonunda imamın ve ona uyanların "âmin" demesi.
9. Sübhaneke, Eûzü besmele ve "âmin"i içinden okumak.
10. Rükûya varırken "Allahü Ekber" demek.
11. Rükûda erkekler el parmaklarını açık olarak tutarlar. Hanımlar parmaklarını açmaz ve dizlerini tutmazlar, sadece ellerini dizleri üzerine koyarlar.
12. Rükûda dizleri ve dirsekleri dik tutup bükmemek. Hanımlar rükûda dizlerini bükük bulundururlar.
13. Rükûda sırtını dümdüz yapmak. Hanımlar sırtlarını biraz meyilli bulundururlar.
14. Başını, sırtı ile bir seviyede bulundurup yukarıya kaldırmamak ve aşağıya eğmemek.

15. Rükûda üç kere "Sübhane Rabbiyelazim" demek.
16. Rükûdan kalkarken "Semiallahu limen hamideh" demek.
17. Rükûdan doğrulunca "Rabbena lekel-hamd" demek.
18. Secdeye varırken yere; önce dizlerini, sonra ellerini, daha sonra alın ve burnunu koymak.
19. Secdeden kalkarken önce başını sonra ellerini daha sonra dizleri üzerine ellerini koyarak dizlerini yerden kaldırmak.
20. Secdeye varırken ve kalkarken "Allahü Ekber" demek.
21. Secdelerde yüzünü iki elleri arasına almak, elleri, yüzden geri ve uzakta olmayıp yüze yakın ve yüzün hizasında bulundurmak. Ellerin parmakları birbirine bitişik olduğu halde kibleye karşı el ayası ile yere yapışık olmak.
22. Secdelerde üçer kere "Sübhane Rabbiyela'lâ" demek.
23. İki secde arasında oturmak.
24. İki secde arasında, birinci oturuşta ve son oturuşta elleri uyluklar üzerine koymak.
25. Otururken sol ayağını yere yayıp üstüne oturmak. Sağ ayağını dikerek parmakları kibleye karşı getirmek. Hanımlar, ayaklarını sağ tarafa yatık olarak çıkarıp sol kalçaları üzerine oturlar.
26. Ettehiyyâtü'yü içinden okumak.
27. Üç ve dört rekâtlı farzların üçüncü ve dördüncü rekâtlarında fatiha okumak.
28. Son oturuşta "Ettehiyyatü"den sonra "Allahümme sallı, Allahümme bârik" ve bunlardan sonra da dua okumak.
29. Selam verirken başını önce sağa sonra sola çevirmek.
30. Selamda "Esselâmu aleyküm ve rahmetullah" demek.

d- Namazı Bozan Durumlar

1. Namazda konuşmak.
2. Namazdayken birine selam vermek veya başkasının verdiği selamı almak.
3. Namazla ilgili olmayan bir iş yapmak.
4. Kibleden başka tarafa dönmek.
5. Bir şey yemek.
6. Dişlerin arasında kalmış (nohut tanesi kadar) bir şeyi yutmak.
7. Ağızda sakız veya başka bir şey çiğnemek.
8. Namazda bir şey içmek.
9. Özürsüz olarak öksürmek. Bir özürden dolayı öksürmek namazı bozmaz.
10. Bir şeye üfleme, ah diye inleme, ah, oh demek.

11. Öbür sahibinin öbürünün ortadan kalkması.
12. Kasten veya bir başkası tarafından abdestin bozulması.
13. Bayılmak.

e- Sehiv Secdesi

Namaz kılarken yapılan hata veya hatalar için namazın sonunda iki secde yapılır. Buna "sehiv secdesi" denir.

Nasıl Yapılır?

Namazın son oturuşunda sağa selam verilir,
"Allahü Ekber" diye tekbir getirilerek secdeye varılır.

Secdede secde tesbihleri söylenir. Secdeden kalkıp, oturulur. İkinci secde yapılır. Teşehhüde kalkılır. Tehiyyat ve salavatlar okunur. İki tarafa selam verilerek namaz tamamlanır.

f- Namaz Vakitleri

Akil ve balığ olan (erginlik çağına gelen) her Müslüman'ın beş vakit namaz kılması farzdır. Bir namazın vakti gelince, bu namazın kılması farz olur.

Beş vakit namaz, kırk rekât eder. Bunlardan on yedi rekt farzdır.  rekt vaciptir. Yirmi rekt sünnettir. Aşağıdaki tabloyu inceleyiniz.

Vakit	İlk Sünnet	Farz	Son Sünnet	Vitir	Toplam
Sabah	2	2			4
Ögle	4	4	2		10
İkindi	4	4			8
Akşam		3	2		5
Yazu	4	4	2	3	13

g- Namazın Kılınışı

Sizler için örnek olarak sabah namazının iki rekât sünnetinin kılınışını fotoğraflarla hazırladık. Diğer namazların nasıl kılındığı, sırasıyla neler yapılacağı liste halinde verilmiştir. Bu listeden faydalanarak diğer namazları da kılabilirsiniz.

1. rekât

Kıyam

nce "Niyet ettim Allah rızası için sabah namazının sünnetini kılmaya." de-yip tekbir alınarak eller bağlanır.

Sırasıyla:

- Sübhaneke
- Ez besmele
- Fatiha Sresi
- Kur'an'dan başka bir süre veya âyet okunur.

Erkekler tekbir alırken; ellerin içi kibleye karşı ve parmaklar normal açıklıktadır. Başparmaklar, kulak yumuşağı hizasına gelecek şekilde eller yukarıya kaldırılır.

Hanımlar tekbir alırken; ellerinin içi kibleye karşı, parmaklar normal açıklıktadır. Parmak uçları omuz hizasına gelecek şekilde eller yukarıya kaldırılır.

Erkekler kıyamda, sağ elin avcunu, sol elin üzerine koyarlar. Sağ elin baş ve küçük parmakları sol elin bileğini kavrar. Eller göbük altında bağlanır.

Hanımlar sağ el sol elin üzerinde olacak şekilde ellerini göğüs üstüne koyarlar. Erkeklerde olduğu gibi sağ elin parmakları ile sol elin bileğini kavramazlar.

Rükû

"Allahü Ekber" diyerek rükûya varılır. Üç defa "Sübhane Rabbiyelazim" denilir. Rükûda iken ayakların üzerine bakılır.

Erkekler, rükûda, parmakları açık olarak elleri ile dizlerini tutar. Sırtını dümdüz yaparlar. Dizlerini ve dirseklerini dik tutarlar.

Hanımlar, rükûda, sırtlarını biraz meylli tutarlar. Erkeklerden daha az eğilirler. Parmaklarını açmadan dizleri üzerine koyarlar. Dizler biraz bükük tutulur.

Rükûdan kalkışta erkeklerle hanımlar arasında fark yoktur.

"Semiallahu limen harnideh" diyerek rükûdan kalkılır. Doğrulunca "Rabbena lekelhamd" denilir.

Secde

"Allahü Ekber" diyerek secdeye varılır. Secdeye inerken önce dizler, sonra eller, daha sonra da alın ve burun yere konur. Secdede baş iki elin arasında ve hizasında bulunur. Secdede iken ayaklar kaldırılmaz. Secdede burun kenarlarına bakılır. Burada üç defa "Sübhâne Rabbileyâ'lâ" denilir

Erkekler, secdede dirseklerini yanlarından uzak, kollarını yerden kalkık bulundurlar.

Ayaklar, parmaklar üzerinde dik tutulur. Topuklar birbirine değ r. Parmak uçları kibleye gelecek şekilde yere konur.

Hanımlar, secdede kollarını yanlarına bitişik halde bulundurlar.

Ayaklar, parmaklar üzerinde dik tutulur ve parmak uçları kibleye gelecek şekilde yere konur.

İki Secde Arası Oturuş

"Allahü Ekber" diyerek başı secdeden kaldırıp diz üstü oturulur. Otururken, parmaklar dizlerin hizasına gelecek şekilde eller uylukların üzerine konur. Kucağına bakılır. Burada "Sübhanallah" diyecek kadar kısa bir an beklenir.

Erkekler, sol ayağını yere yayarak onun üzerine oturur. Sağ ayak parmakları kibleye yönelmiş durumda dik tutulur.

Hanımlar, ayaklarını yatık olarak sağ tarafına çıkarıp öylece otururlar.

"Allahü Ekber" diyerek ikinci defa secdeye varılır ve üç kere "Sübhâne Rabbîyela'lâ" denilir.

"Allahü Ekber" diyerek secdeden ayağa (ikinci rekâta) kalkılır ve eller bağlanır.

Secdeden kalkarken önce baş, sonra eller, daha sonra eller dizler üzerine konularak, dizler yerden kaldırılır.

Böylece birinci rekât tamamlanmış olur.

2. Rekât

Ayakta sırasıyla;

- * Besmele
- * Fatıha Sûresi
- * Kur'an'dan, başka bir sûre daha okunur.

Birinci rekâtte olduğu gibi "Allahü Ekber" diyerek rükûya varılır ve üç kere "Sübhâne Rabbîyelazim" denilir.

"Semiallahu limen hamideh" diyerek ayağa kalkılır ve ayakta "Rabbena leke'l-hamd" denilir.

"Allahü Ekber" diyerek secdeye varılır. Burada üç kere "Sübhâne Rabbîyela'lâ" denilir.

Son Oturuş

"Allahü Ekber" diyerek secdeden kalkıp oturulur.

Otururken, el parmakları dizlerin hizasına gelecek şekilde eller uylukların üzerine konur ve kucağa bakılır.

"Allahü Ekber" diyerek secdeden kalkılıp dizler üzerine oturulur. Burada "Sübhânal-lah" diyecek kadar kısa bir an oturulur.

Sonra "Allahü Ekber" diyerek ikinci defa secdeye varılır ve üç kere "Sübhâne Rabbiye-la'lâ" denilir.

Oturuşta sırasıyla;

- a) Ettehıyyatü
- b) Allahümmealli
- c) Allahümme bürık
- d) Rabbenâ âtina... duaları okunur.

Sağ Tarafa Selam Verilişi

Önce "Esselâmu aleyküm ve rahmetullah" diyerek sağ tarafa selam verir. Selam verirken omuzlara bakılır.

Sol Tarafa Selam Verilişi

Sonra "Esselâmu aleyküm ve rahmetullah" diyerek sol tarafa selam verilir. Böylece iki rekât namaz tamamlanmış olur.

Aynı şekilde farz da kılarız. Çünkü bütün iki rekâtli namazlar bu şekilde kılınır.

Tesbih

Namazı bitirdikten sonra bazı dualar okunur. Allah'ı anmak için tesbihat yapılır. Eûzü besmele ile başlayarak Âyetelkürsî okunur.

Sonra sırasıyla 33 kere "Sübhanallah", "Elhamdülillah" ve "Allahü Ekber" denir. Bunun arkasından dua edilir.

Dua

Dua ederken, eller göğüs hizasına kaldırılır. Eller göğse doğru açılarak avuçların içi yüze doğru biraz meyilli tutulur. İki elin arası açık bulundurulur.

VAKİT NAMAZLARININ KILINIŞI

		Sünnet	Farz
Sabah Namazı 2s+2f	1	Sübhanekke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhanekke Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena

f: farz

s: sünnet

ss: son sünnet

v: vitir

		İlk Sünnet	Farz	Son Sünnet
Öğle Namazı 4s + 4f + 2s.s	1	Sühbâneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sühbâneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sühbâneke Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme Salli Allahümme Barik Rabbena
	3	Besmele Fatiha Sûre	Besmele Fatiha	
	4	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	

		Sünnet	Farz
İkinci Namazı 4s + 4f	1	Sühbâneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sühbâneke Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme Salli Allahümme bârik	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü
	3	Sühbâneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Besmele Fatiha
	4	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme salli Allahümme bârik Rabbena

		Farz	Sünnet
Akşam Namazı 3f+2s Önce farz kalınır.	1	Sübhaneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhaneke Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salî Allahümme bârik Rabbena
	3	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme salî Allahümme bârik Rabbena	

		İlk Sünnet	Farz	Son Sünnet	Vitir
Yatsı Namazı 4s+4f 2ss+3v	1	Sübhaneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhaneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhaneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Sübhaneke Eûzü besmele Fatiha Sûre
	2	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme Salî Allahümme bârik	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salî Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü
	3	Sübhaneke Eûzü besmele Fatiha Sûre	Besmele Fatiha		Besmele Fatiha Sûre Allahü Ekber Kunut Duaları Ettehiyyâtü Allahümme salî Allahümme bârik Rabbena
	4	Besmele Fatiha Sûre Ettehiyyâtü Allahümme salî Allahümme bârik Rabbena	Besmele Fatiha Ettehiyyâtü Allahümme salî Allahümme bârik Rabbena		

f: farz

s: sünnet

ss: son sünnet

v: vitir

ORUÇ

Oruç, niyetlenip imsak vaktinin başlamasından akşam güneşinin batışına kadar Allah rızası için hiçbir şey yemeden, içmeden durmaya denir.

Oruç, İslâm'ın beş şartından biridir. Ramazan orucu, tutmaya gücü yeten her kişiye farzdır. "Ey iman edenler! Sizden evvelkilere farz kılındığı gibi, sizin üzerinize de oruç tutmak farz kılındı." (Bakara Sûresi, 183. âyet.)

Yüce Allah, mübarek Ramazan ayını on bir ayın sultanı yapmıştır. Kur'an-ı Kerim'in indirilişi bu ayda gerçekleşmiştir. Bütün kötülüklerden arınarak temizlenip kendimize gelmemiz için de bu aya oruç ibadeti konulmuştur. Oruç, günahlardan kaçınmamıza yardımcı olur ve bizi insana yakışmayan kötü davranışlardan korur. Oruç, müminin ahlakını güzelleştirir.

a- Orucun Faydaları

1. Aşırı isteklerimize engel olur. Oruç tutanlar daha sabırlı ve metin olurlar.
2. Bir yıl boyunca devamlı çalışıp yorulan mide ve diğer organlarımız dinlenirler.
3. Oruç, insanın ahlakını güzelleştirir ve kişiyi iyiye ve güzele götürür.
4. Oruç fakir ve yardıma muhtaç olan kişilerin durumunu daha iyi anlamamızı sağlar. Böylece yardımlaşma, acıma, şefkat ve merhamet duyguları gelişir.

b- Oruç Kimlere Farzdır?

Ramazan orucu şu üç özelliği taşıyan her kişiye farzdır.

1. Müslüman olmak.
2. Akıl ve şuur sahibi olmak.
3. Ergenlik çağına girmiş olmak.

c- Orucun Geçerli Olmasının Şartı

Bir orucun olabilmesi için oruca niyet edilmesi şarttır.

Oruç tutmak isteyen kişi, niyetin vakti içinde oruç tutmak kastıyla tutacağı orucu kalbinden geçirirse, oruca niyet etmiş olur. Diliyle söylemesi şart değildir. Fakat, kalpten geçirilen niyet dil ile söylense daha iyi olur.

d- Oruç Tutma Vakti

Orucun vakti, imsak vaktinden akşam güneşin batışına kadardır. İmsak vakti sabah namazının vaktinin girdiği zamandır. Güneşin doğuşu ile imsak biter. İftar vakti ise orucun açılacağı vakittir.

e- Orucu Ne İle Açalım?

Orucu hurmayla, yoksa su ile açmak sünnettir. Peygamberimiz: "Biriniz iftar edeceği zaman hurma ile iftar etsin, hurma bulamazsa su ile etsin. Zira su da pek temizdir." buyurmuştur. (Tirmizi.)

Orucu açmadan önce de iftar duası yapabilirsiniz.

"Allah'ım! Senin için oruç tuttum. Sana inandım. Sana güvendim. Senin rızkınla orucumu açtım. Yaptığım ve yapmam muhtemel günahlarımı bağışla."

f- Kimler Oruç Tutmayabilir?

1. Dinimize göre, seferî sayılabileceğimiz uzaklıkta bir yolculuğa çıkmak. Yolculuk esnasında tutulmayan oruçlar, daha sonra kaza edilir.
2. Oruç tuttuğu zaman, hastalığının artmasından veya uzamasından endişe eden orucunu sonra kaza edebilir.
3. Hamile veya çocuk emziren hanımlar oruçlarını tutmayabilirler. Hamilelik ve emzirme süreleri geçince kaza ederler.
4. Oruç tutamayacak kadar yaşlı olan kimseler, oruç tutmayıp yerine fidye verebilirler.
5. Oruçlu kişi, açlıktan veya susuzluktan dolayı beden ve ruh sağlığının ciddi derecede bozulması tehlikesi ile karşılaşacaksa orucunu bozup daha sonra kaza edebilir.

g- Orucu Bozan Hâller

1. Yemek, içmek veya ilaç yutmak.
2. Ağzına istemeden giren yağmur, kar ve doluyu kendi isteğiyle yutmak.
3. Sigara, nargile içmek.
4. Dışardan bir susam tanesi kadar bir şeyi alıp yutmak veya çiğneyerek yemek.
5. Çok az miktarda tuz yemek.

Bu sayılanlardan herhangi birini özürsüz olarak yapan kişi hem bozulan orucunu kaza etmeli hem de kefaret orucu tutmalıdır.

h- Kazayı Gerektilen Hâller

1. Bir defada çok miktarda tuz yemek.
2. Yenmesi normal olmayan zeytin çekirdeği yemek. (Yenmesi alışılmış olan çekirdeği yemek ise kefareti gerektirir.)
3. Pamuk, kâğıt, taş, toprak, demir, altın ve gümüş gibi şeyleri yutmak.
4. İçi olmayan ceviz ve badem yutmak. (Bunların içi olanları yenildiği takdirde kefaret gerekir.)
5. Ağzına aldığı boyalı iplik gibi şeylerin boyası ile rengi değişen tükürüğü yutmak.
6. Boğazına kaçan kar veya yağmuru kendi isteği olmadan yutmak. (Kendi isteği ile yutarsa kefaret gerekir.)
7. Zorlama ile oruç bozmak.
8. Dişleri arasında nohut tanesi kadar kalan yemek kırıntısını yutmak.
9. Abdest esnasında ağzına ve burnuna su alırken elinde olmayarak boğazına su kaçması.
10. Unutarak yiyip içtikten sonra orucunun bozulduğunu zannederek yiyip içmek.
11. Kendi isteği ile kusmak. Bu kusma ağız dolusundan az da olsa orucu bozar.
12. Ağız dolusu gelen veya kendi isteğiyle getirdiği kusuntuyu mideye geri çevirmek.
13. Kendi isteği ile içine veya genzine duman çekmek. İstek dışı olursa oruç bozulmaz.

14. Güneş batmadığı hâlde battı zannederek iftar etmek.
15. İmsak vakti geçtiği hâlde daha vakit vardır zannederek yemek.
16. Ramazan orucundan başka bir orucu bozmak.
17. Hastalık sebebiyle ilaç almak, iğne vurdurmak, fitil koymak.
18. Vücutta bulunan herhangi bir yaraya sürülen ilaç gibi maddelerin vücudunda girmesi.
19. Burna ilaç çekmek.
20. Ağza alınan veya burna çekilen suyun hatayla boğaza veya genze kaçması.

1- Orucu Bozmayan Hâller

1. Oruçlu olduğunu unutarak, yemek ve içmek.
2. Kendi isteği dışında boğazına toz ve duman girmesi.
3. Mide bulanması sebebiyle kişinin kendi isteği dışında kusması.
4. Dişleri arasında sahur yemeğinden kalan nohut miktarından az olan kırıntıyı yutmak.
5. Ağzındaki tükürüğü yutmak. Ağzından dışarı çıkıp tamamen ayrılan tükürüğü tekrar yutmak orucu bozar.
6. Ağzına gelen balgamı yutmak.
7. Göze ilaç damlatmak.
8. Kan aldırmak.
9. Gözlerine sürme çekmek.
10. Cilde krem veya merhem sürmek.